

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEKLERİ YAYIN ORGANI

BATI TRAKYA'NIN SESi

MART-NİSAN 1989, YIL:2, SAYI: 9 FİYATI: 5000 TL

BATI TRAKYA TÜRKLERİ 18 HAZİRAN 1989 SEÇİMLERİNE

**BAĞIMSIZ LİSTELERLE
KATILIYOR**

ÖZAL: "YUNANİSTAN MÜFTÜ TAYİN EDEMEZ"

Doktor Sadık Ahmet Yunanlıların sürdürdüğü Türk mezarlığından çıkan atalarımızın kemiklerini gösteriyor.

Bak bir türlü tükenmiyor Türkliğe olan kını
Asla engel olmuyor, ne kitabı, ne dini
Sarıyor zulmü her an artarak dalga dalga
Yerin üstündekini, yerin altındakini....

M.Nejat Sefercioğlu

BATI TRAKYA'NIN S E S İ

Adres: Beşiraga Tekkesi Sok. No: 7 Çataloğu-İstanbul Tel: 527 68 57

(İKİ AYDA BİR YAYINLANIR)

MART-NİSAN 1989 9

Sahibi Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi Adına
Tahsin Salihoglu

Yazı İşleri Müdürü
Akademik Kurul

Prof.Dr. Kemal Karpat
Prof.Dr. Oktay Aslanapa
Prof.Dr. Ali Alpaslan
Doç.Dr. Abdülhaluk Çay
Prof.Dr. Mustafa Erkal
Doç.Dr. Yusuf Halaçoğlu
Doç.Dr. Cevdet Küçük
Doç.Dr. Ümit Meriç
Doç.Dr. Özcan Mert
Doç.Dr. Cihat Özonder
Y.Doç.Dr. İhsan Şahin
Y.Doç.Dr. Feridun Emecen
Y.Doç.Dr. Nejat Sefercioğlu
Y.Doç.Dr. M.Süreyya Şahin
Dr. Aydin Yüksel
Dr. Mustafa Rumelili

Temsilciliklerimiz

Adapazarı

Atatürk Bulvarı Bulvar İshamı Kat: 4 No: 52

İskelen Cad. 20/4 Bakanlıklar Tel: 125 77 87

Ankara Atatürk Cad. Vakıflar İshamı Kat: 4 No: 409 Tel: 22 40 49

1362. Sok. No: 26 Blok/B Kat: 4 No: 405 Kerimhan

Tel: 25 28 06 Basmahane

Bursa Fethiye Cad. Gökseller Pasajı Üst Kat Tel: 11 08 77

İskelen Cad. Rüya Sok. No: 3/1 Tel: 542 14 02

İzmir Telsiz Mah. Balıklı yolu Üzeri Batı Trakya Camii Pasajı Tel: 558 33 80

İzmit Sabahattin Egeli P.K. 175 Girne

Bakırköy Schwanthalier St. 155 8000 München 2 Tel: (89) 502 42 33

Zeytinburnu Arka kapak: 600.000 TL., İç Kapaklar: 500.000 TL.

K.K.Türk Cumhuriyeti

B.Almanya İç Sayfeler: 300.000 TL. (Tam Sayfe)

Reklam Fiyatı

5.000 TL.

Fiyatı Yıllık (6 sayı) 30.000 TL.

Abone Ücreti

Türkiye İş Bankası Türbe Şubesi 1056 30440 0026237

Abone Hesap No

Nolu Hesap Çağaloğlu-İstanbul

Yazılardaki fikirler yazarlarına ait olup, dergiyi bağlamaz ve derginin aynı fikri taşıdığı anlamına gelmez.

BATI TRAKYA'NIN SESİ zikredilerek ictibas edilebilir.

Yazı İşleri gönderilen yazıların değerlendirilmesinde bazı düzeltmeler ve kısaltmalar yapabilir.

Bu sayı Yıldızlar Ofset (İstanbul) tesislerinde 2000 adet olarak basılmıştır.

BATI TRAKYA'NIN SESİ dergisinin kapak ve iç grafik dizayı, dijital, film ve grafik uygulama çalışmalarını
MARMARA REKLAM tarafından yapılmaktadır. Tel: 520 86 88

İÇİNDEKİLER

3	
Editör'den	
18 Haziran 1989 Genel Seçimleri	4
Gümülcine'de Bağımsız Liste Kuruldu	6
Rodop İli Seçmenlerine Duyuru	7
Dr. Sadık Ahmet'e Üç Soru, Üç Cevap	8
İskeçe'de de Bağımsız Liste İlan Edildi	
Müftülük Olayları	
10	
Özal "Yunanistan Müftü Tayin Edemez"	11
Kamuoyuna Duyuru!	13
Müftülük Kanunu Tasarısı	15
Yunan Yönetimi, Batı Trakya'da Türklerden Müftülük Seçim Hakkını Almak İstiyor	
Toprak Gasabı Olayları	
16	
Batı Trakya'da Türkler'in Toprakları Ellerinden Alımıyor	18
Karacaoğlan Köyü Tarihi Bir Toplantıya Sahne Oldu.	21
Gökçeler'de Olay	
Gençlik Kurultayı	
22	
Batı Trakya Türkleri 1. Gençlik Kurultayı Yapıldı.	23
Kurultay Münasebetiyle Dağıtılan Basın Bülteni	24
Genel Başkan Tahsin Salihoglu'nun Konuşması	
İnceleme	
28	
Batı Trakya Türkleri Edebiyatı	
Feyyaz Sağlam	
Batı Trakya Türk Büyükleri	
34	
Gümülcineli Ahmed Âsim Efendi	
Cevat İzgi	
Batı Trakya Semineri	
36	
Bir Toplantının Ardından	
Bursa'da Miting	
38	
Bursa'da Yunan Mezalimi Lanetlendi	
Haberler	
40	

EDITÖRDEN

Değerli Okuyucularımız;

9. sayımızla yeniden sizlerin huzuruna çıkmamın sevinç ve heyecanı içindeyiz. Gayemiz, sizlere Batı Trakya Türkü'nün problemlerini, sevinçlerini (!) en güzel şekilde aktarmak, Türk ve Dünya kamuoyunun gözleri önüne sermektedir. Elimizden geldiğince bu gaye doğrultusunda çalışmaya gayret ediyoruz.

Batı Trakya'da zorunlu istimlak, mezarlıklara saldırı, dövme olayları vs. gibi birbiri ardına gelişen olaylar, milletlerarası antlaşmaları hiç sayan Yunan hükümetinin Batı Trakya'da yaşayan Müslüman-Türk Azınlığını sistemli bir şekilde sindirmeye ve yok etmeye çalışığının apayık göstergesidir. Ancak Batı Trakya Türkü, kendi arasında oluşturduğu birlik ve beraberlikle kendisine yapılan bu tür çirkin saldırı ve tecavüzlere gereken cevabı vermiş, aynı şekilde bundan sonra da verecektir.

Batı Trakya Türkü, yıllardır ekip bliği, atalarından kalma özbeöz topraklarının Yunan hükümetince istimlak kararı alınması üzerine Karacaoğlan köyünde önce bir toplantı, ardından da sözkonusu kararı protesto için **"29 Ocak 1988 yürüyüş"** nün ruhunu taşıyan muhteşem bir yürüyüş yapmıştır.

1985 yılında Gümülcine Müftüsü Hafız Hüseyin Mustafa'nın vefatı üzerine boşalan müftülük makamına, hakkı olmadığı halde Yunan hükümetinin müdahale etmesi ve müftü tayinine kalkışması, mevcut problemlere bir yenisini katmışlığı. T.C. Başbakanı Sayın Turgut ÖZAL, konuya ilgili olarak Yunanistan'da yayınlanan **"AGORA"** dergisine verdiği demeçte, **"Yunan hükümetinin müftü tayin edemeyeceğini, kendi dinî liderlerini bizzat orada yaşayan Türklerin kendilerinin seçmesi gerektiğini"** söylemesi, konunun kamuoyu ve Batı Trakya Türkleri tarafından da iyice anlaşılmasına vesile olmuştur. Bu aşamadan sonra Müftülük seçiminin tamamen Batı Trakya'da yaşayan Türkler tarafından yapılması en doğru ve adil yol olsa gerektir.

18 Haziran 1989, Yunanistan'da milletvekili genel seçimlerinin yapılacağı tarih. Bu tarih, Yunanistan için olduğu kadar, Batı Trakya'da yaşayan Türkler için de oldukça önemli. Çünkü Azınlık toplumunun tüm sorunlarının çözümü, gerektiğinde Avrupa Parlamentosuna götürülmesi, ancak kendi içinden seçilecek milletvekillерinin çalışma ve gayretine bağlıdır. Bunun için Gümülcine ve İşkeçe gibi vilayetlerde **"bağımsız listeler"** oluşturuldu. Batı Trakya Türkünün milletvekili adayları seçimlere bu listelerden girecekler, Allah'ın da izniyle muzaffer olarak çıkışacaklardır. Temennimiz, bütün soydaşlarımızın Azınlık temel sorunlarının çözümü bu yoldan geçeceği için bir araya gelerek, oylarıyla kendilerini desteklemeleridir.

Bu sayımızda yukarıda bahsettiğimiz temel meseleler yanında çeşitli haberler, yorumları ve Feyyaz Sağlam'ın **"Batı Trakya Türkleri Edebiyatı"** gibi inceleme yazıları mevcut. Beğenerek okuyacağınızı umuyoruz.

Daha iyiye ve güzele ulaşmak dileği ile...

BATI TRAKYA'NIN SESİ

Batı Trakya Türkleri Seçimlere Bağımsız Listelerle Katılıyor:

Gümülcine'de Bağımsız liste kuruldu

Batı Trakya Türkleri seçimlere bağımsız liste ile giriyor. Doktor Sadık Ahmet, Avukat Sabahattin Emin ve Gazeteci İsmail Rodoplu, bir araya geldiler, elbirliğiyle bağımsız "güven" listesinde birleştiler ve 18 Haziran seçimlerine katılmaya karar verdiler. Büyük bir azimle politik hayatı ilk adımlarını atan üç politikacımızla iftihar ediyoruz.

*Seçimlere bağımsız "güven" listesi ile kanan milletvekili adaylarımız.
Dr. Sadık Ahmet, Av. Sabahattin Emin ve Gazeteci İsmail Rodoplu*

Bağımsız "GÜVEN" listesi, yıldardan beri Azınlık insanımızın di琳de dolaşan ve zihninde oluşan kökü bir arzunun sonucudur. Bu kutsal arzuyu hedefine ulaşmak amacıyla siyasete giren üç adayımızın politik geçmişleri ve siyasi partilerle ilişkileri yoktur. Azınlık ta-

rımızda, tertemiz bir geçmişle övünmek ve ümit dolu bir geleceğe güvenmek yalnız "GÜVEN" listesinin adaylarına nasip olmuştur.

Güçlü bir ittifak halinde, toplumumuzun kaderinde yeni bir çığır açmak amacıyla başa geçen üç politikacımız, yayınladıkları DUYU-

RU'dan sonra şu açıklamayı yapmışlardır: "18 Haziranda yapılacak olan milletvekili seçimlerine üç kişilik bağımsız bir liste halinde katılmaya karar vermiş bulunuyoruz.

Üç ayrı meslekten üç arkadaş başbaşa verdik, önümüzdeki genel seçimlerin önemini değerlendirdik, bağımsız milletvekili seçilmenin zaruretine inandık ve bağımsız "GÜVEN" listesini kurmaya karar verdik.

Askeri Cunta döneminde yoğunlaşan haksızlıkların ve baskıların, 1974 sonrası demokratik dönemde de bütün gücüyle devam etmesi halkımıza bilinçlendirmiştir. Yunanistan Meclisinde, parti baskularından siyilmuş, Azınlığın çilesini haykıracak bağımsız bir sesin zaruretine inandırmıştır. Bu kutsal inancın hakkını vermek görevini biz üstleniyoruz.

Şimdide kadar sağ ve sol partile-re verilen oyalarla seçilen Azınlık

milletvekilleri, parti disiplinleri içinde sindirilmişlerdir, parti çıkışları uğruna kurban edilmişlerdir ve bize yapılan haksızlıkların devam etmesinde birer vasıta olarak kullanılmışlardır.

"GÜVEN" listesinin mimarları olarak biz, parti saflarında yer almaya, parti çarklarının içinde ezilmeye ve bizi topraklarımızdan koparmak isteyenlerin arasında silinmeye HAYIR! diyoruz. Demokrasının kendi şartları içinde, medeni bir mücadeleye girmek azmiyle, haksızlıklara karşı göğüs germeye insanca yaşamamızı mani olan engelleri aşmaya EVET diyoruz.

Bağımsız "GÜVEN" listesinin Meclise götürüreceği güçlü ses, bize Lozan Andlaşmasında ve Yunanistan Anayasasında tanınan hakları haykıracaktır, hür dünyanın dikkatini Batı Trakya üzerine çekecektir. Bağımsız "GÜVEN" listesinin kesin hedefi, Batı Trakya gerçeğini bütün açılılığıyla, insanı insan olarak tanıyan, hakkı hak bilen ve insan ayırimına karşı çıkan uluslararası kuruluşların önüne sermektir. Önce Allah'a sonra da Soydaşlarımızın oylarına güvenerek ağır bir görevi üstlenmiş bulunuyoruz. Seçim gününe kadar seçmenlerimizle konuşmak fırsatımız olacaktır. Soydaşlarımızla daha yakından tanışmak ve dertleşmek gücümüzü güç katacaktır, kutsal mücadeleimize ışık tutacaktır. Azınlık insanının güvencesiyiz. Dinimiz, dilimiz, geleneğimiz, çilemiz ve hedefimiz birdir. Bu birliğin dışına çıkmamızı gerektirecek hiçbir sebep yoktur, bağımsız "GÜVEN" listesinde birleşmemizi gerektiren pek çok sebepler vardır.

Siyasi partilerin kıskaclarına girmeyi peşinen kabul etmeyen ve şimdije kadar hiç bir siyasi partiye ilgi duymayan Üç Azınlık ferdi sıfatıyla Rodop İlindeki Müslüman Türk seçmeninin huzuruna çıkıyoruz, temsilcisi olmak istediğimizi duyuyoruz. Güçlü olmak için, haksızlıklara göğüs germek için, soydaşlarımızın bütün oylarını istiyoruz, tek bir Azınlık oyundan "GÜVEN"

listesinin dışında kalmasını uygun bulmuyoruz. Bütün oyların bağımsız "GÜVEN" listesine verilmesi, bize yapılan haksızlıkların göstergesi olacaktır, problemlerimize çözüm getirecektir ve zedelenmiş olan toplum haysiyetimizi kurtara-

caktır. Bu azim ve güvenle yola çıkarıyoruz, bütün Azınlık seçmenini yanımızda görmek istiyoruz."

Bağımsız "GÜVEN" listesinin fedakâr adaylarını candan kutluyoruz, kendilerine başarılar diliyoruz.

Güven Listesi Adaylarına Propaganda izni verilmıyor!...

Son aldığımız habere göre, Gümülcine bağımsız "Güven Listesi" milletvekili adayları Dr. Sadık Ahmet, Avukat Sabahattin Emin, Gazeteci İsmail Molla (Rodoplu) ile Vaaz ve İrsad Heyeti Üyesi, Batı Trakya Yüksek Tahsilliler Derneği Genel Sekreteri ve Gümülcine Belediye Azası Ahmet Hacıosman'dan oluşan bir heyet, seçimler münasebetiyle "Yasak Bölge" diye tanımlanan Batı Trakya'nın dağınık kesimine gitmek için yetkili mercilere izin müracaatında bulunmuşlardır, ancak Gümülcine Emniyet Müdürlüğü yetkilileri sözkonusu heyete Türk oldukları gereğiyle gerekli izni vermemiştir.

RODOP İLİ SEÇMENLERİNE DUYURU

Biz, aşağıda açık isim ve imzaları bulunan Avukat Sabahaddin Emin, Doktor Sadık Ahmet ve Gazeteci İsmail Molla (Rodoplu) 18 Haziran 1989 tarihinde ülkemiz Yunanistan'da yapılacak genel Milletvekilliği seçimlerine "GÜVEN" adını verdığımız üç kişilik Bağımsız bir Türk listesi ile katılmaya karar verdik.

Esasen 1967 askeri cunta ile yoğunlaşan Batı Trakya Türk Müslüman Toplumunun çilesi, 1974'te Yunanistan'da yeniden kurulan çok partili demokratik sisteme içerisinde de sistemli olarak günümüze kadar gelmiş, ister sağ ister sol parti iktidarlarında her parti Batı Trakya Türkünü asırlar boyu yaşadığı bu topraklardan söküp atma yarışına girmiştir. Batı Trakya Türkü hakkında uyguladıkları bu yok etme planlarına bizden aldığı Ahmet Mehmetleri de alet ve kurban etmiş olmaları Batı Trakya Türkünün kendi vicdan ve kendi sesini arayıp bulmağa itmiştir.

Yıllarca birikmiş haksızlık, ayırum ve baskılara karşı kendi sesi ve kendi gücüyle mücadele etmenin şart ve zorunlu olduğuna inanan Rodop İli Azınlık seçmeni, BAĞIMSIZ LİSTE'nin kurulmasıyle gurur duyacak ve onu var gücüyle destekleyecektir.

Zira, 1974'den 1981'e kadar 7 yıllık Yeni Demokrasi iktidarı, 1981'den 1989'a kadar süreğelen Pasok Partisi iktidarlarının Batı Trakya Türk toplumu üzerindeki gayri kanuni ve gayri insanı uygulamaları hepimiz tarafından gayet iyi bilinmektedir. Fakat ne yazık ki bu uygulamalar karşısında Azınlık milletvekillerinin parti korkusu ile parti menfaatlerini, bu çilekes topolumun menfaatlerinden üstün tutması, Azınlık insanların partilerde yer alacak olan adaylara güvenini temelinden sarsmış ve yıkmıştır.

Çünkü, "Ben sizin dertlerinizi Mecliste ve hür dünya insanları önünde dile getireceğim" diyerek yola çıkan ve maalesef milletvekili olduktan sonra temsil et-

tiği çilekes Türk toplumundan çok, gölgesinde bulunduğu siyasi partiyi ve kendisi menfaatlerini koruyan milletvekillerine ihtiyacı yoktur Batı Trakya Türk seçmeninin.

20 yıl aşkın bir zamandan beri, kendi doğduğu, büyüğü, her türlü vatandaşlık görevlerini eksiksiz yere getirdiği bu vatanda, Batı Trakya Türk'ü bir yabancı muamelesi görmüş, hak ve hukuku çiğnenmiş, onur ve gururu zedelenmiş adeta vatanında istenmeyen bir toplum haline getirilmiştir.

1923 Lozan Andlaşmasıyla güvence altına alınan taahhütler, ülkenin her vatandaşla tanıldığı haklar ve niyetenümüz insanına insan olarak yapılması gereken muameleler çok görülmüştür insanımıza...

Bütün bu acı gerçekleri gören, toplumumuzla birlikte acıları tâ yüreğinde sezen biz alımları ak yürekleri pak üç Azınlık evladı, üç dost, önce ALLAH'a sonra da yüreğinde buram buram Türkülük ve Müslümanlık yaşıtan, siz değerli soydaşlarımızın güven ve destegine güvenerek yola çıkmaya, toplumumuzu hakkıyle temsil edecek Bağımsız "GÜVEN" Listesini kurmağa karar verdik.

Allah'ın izni ve sizin desteginizle yirmi yılı aşkın bir zamandan beri idarecilerimizin insafsızca üzerimize yüklediği bu insanlık dışı muameleleri önce vatanımızın en yüksek makamlarına, sonra da hür dünyanın en yüksek kuruluşlarına duyurmağa ve buralara kadar davet edip getirerek İdarecilerimizin marifetlerini sergilemeye azmettik.

Hem de ne bir partide, ne de bir patrona değil, sadece ve sadece davamızın hâkîliğine inanmış insanlar olarak gücümüzü aldığımız sizlere sizlere güvenerek yola çıktık.

Allah doğuların yardımcısıdır.

DOKTOR SADIK AHMET
AVUKAT SABAHHADDİN EMİN
İSMAİL MOLLA (RODOPLU)

18 HAZİRAN GENEL SEÇİMLERİ

Dr. Sadık Ahmet

Dr. Sadık Ahmet'e Üç Soru Üç Cevap

* Sayın Dr. Sadık Ahmet, sizleri böyle bağımsız bir liste "Güven Listesi" oluşturmağa iten düşünceniz nedir?

-Dogup büyülüduğumuz ülkede iktidar ve muhalifet tarafından ırkımız inkar edilir ve bütün insanlık dışı baskılar bizlere uygulanırsa pek tabii ki bizler, toplum olarak, demokrasinin getirdiği bazı hakları kullanmak zorunda kalırız. Bunlardan biri de bağımsız bir liste halinde seçimlere girmek ve bu şekilde bizlere yapılan baskıları, hiçbir partiden fayda olmadığını, Türk olduğumuzu oylarımızla yönetime ve dünya kamuoyuna duyurmaktır. Aynı zamanda seçilecek milletvekili partiye değil kendi toplumuna bağlı olacaktır.

* Sayın Dr. Sadık, listenizden bağımsız millerkekili seçildiğiniz takdirde, Batı Trakya halkına diğer siyasi partilere bağımlı olan adayların ele almaktan çekindikleri hangi konuları ele almayı düşünüyorsunuz?

-Milletvekili seçildiğim takdirde ertesi günü

toplumumuzun tüm sorunlarını ve bunları ne şekilde çözmeye çalışacağımı bütün ayrıntılarıyla açıklayan bir genelge yayımlayacağım.

Şu anda size kısa olarak şunu söyleyebilirim: Bütün sorunlara el atılacaktır. Haklı olup da üzerine gidemeyeceğim konu yok ve böyle bir olumsuz tutumu düşünmemiyorum. Yunan Anayasasından ve Beynelmili Antlaşmalarдан doğan tüm hakların en kısa zamanda tatbik edilmesine çalışacağım. Batı Trakya Türkünün rahat yaşaması için gereken her şeyi yapmağa niyetliyim.

* Türkiye'deki Batı Trakya'lı kardeşlerimize herhangi bir mesajınız var mı? Varsa açıklar misiniz?

-T.C. sınırları içinde yaşayan Batı Trakya'lı kardeşlerime söyleyeceğim şunlardır: Batı Trakya'lı olduklarını ve dedelerinin bu topraklarda yattıklarını asla unutmasınlar. Yunan tabiyetini her ne pahasına olsun kaybetmesinler. Oy kullanma hakkı olan her Batı Trakya'lı muhakkak buraya gelip bağımsız listemizi desteklesin.

18 Haziran 1989 Genel Seçimleri için İskeçe'de de Bağımsız Liste ilan edildi

Mehmet Emin Aga /Sarıköy/ görülmüyor.

İskeçe eski Müftüsünün oğlu ve halen İskeçe müftü vekili olan Mehmet Emin Aga, İskeçe'de tek başına 18 Haziran 1989 Yunanistan genel seçimleri için bağımsız listeyi ilan etti. İlan edilen bağımsız listeye bazı yeni isimlerin de katılması bekleniyor.

2 Haziran 1985 Yunanistan Genel Seçimlerinde Rodop İlinde kullanılan oylar ve partilere göre dağılımı

Müslüman-Türk Cemaati Oyları:

2 Haziran 1985 Yunanistan Genel Seçimlerinde kütüğe kayıtlı 51.362 seçmen vardı. 502 oyun geçersiz olduğu bu seçimlerde 39.073 seçmen oy kullanmıştır. Geçerli 38.571 oyun partilere göre dağılımı şöyledir.

Partiler	Aldığı Oy
Pasok	6.407
N.D.	20.137
K.K.E.	562
K.K.E. (İç)	174
E.PEN.	196
Bağımsız (S. Galip)	11.502

Önümüzdeki 18 Haziran 1989 Genel Seçimlerinde ise bu defa Türk Cemaatinin 42.000'den fazla oy kullanılması beklenmektedir.

Hristiyanların Oyları: 2 Haziran 1985'te Hristiyantardan kütüğe kayıtlı 46.500 seçmen vardı. 36.323 oyun kullanıldığı bu seçimlerde geçerli oy sayısı 36.011'dir. Bu sayının partilere göre dağılımı ise şöyledir:

Partiler	Aldığı Oy
Pasok	16.224
N.D.	17.127
K.K.E.	1.526
K.K.E. (İç)	311
E.PEN.	372

Batı Trakya Türkleri Yüksek Kurulu'nun T.C. Dışişleri Bakanlığına göndermek istediği ve Yunan Postanesinin "Batı Trakya'da Türk yoktur" gerekçesiyle göndermediği telgrafın metni

*T.C. Dışişleri Bakanı
Sayın Mesut Yılmaz
ANKARA*

On yıldır vatandaşlık ve insan haklarından mahrum, bir kenara itilmiş olarak geto yaşamı sürdürten mazlum Batı Trakya Müslüman Türk Cemaatimizin yönetimince yeni olaylara hedef oluğu, toplumuza yeterince üzmüştür.

25 Ocak'ta 550 haneli Soydaş köyünün hayatı öncemi haiz merası komşuları Sakarkaya Köyü kristiyanları tarafından bir kadar tam teçhizatlı toplum polisi himayesinde soydaşlarımızın akan göz yaşları önünde sürürlüp ekilmiştir.

Bu insanlık dışı, irkçı, adaletsiz ve antidemokratik hareketten sonra toplumumuzu garantör devleti anavatanımız Türkiye'nin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Büyükelçi Sayın İnal Batu'nun olayla ilgili yaptığı açıklama ve yorumun Radyo-Televizyon ve basında geniş çapta yer alışıyla Türk ve Dünya kamuoyunun aydınlatılması toplumumuzu moral ve güç kazandırmıştır.

Cemaatimizi son derece endişeye sevkeden Gökçeler mera gaspi olayı ile ilgili olağanüstü toplantılarını yapan Batı Trakya Müslüman-Türk Cemaati Yüksek Kurulunun aldığı mücadele kararları arasında bulunan Türkiye Devletine olayla ilgili hassasiyetinden ötürü teşekkür edilmesi görevini de üstlenmiş bulunuyorum.

Gasp olayının Karagözü Köyünde tekrarlanmış olması, Beyköy'de de gerekli hazırlıkların başlamış olması biz Batı Trakya Türklerini daha büyük endişelere sevketmeye birlikte haklarımıza korunması için verdığımız mücadelede, hiç kieksuz, bizi daha da bilinclendirmektedir.

Batı Trakya Müslüman-Türk cemaatinin maruz kaldığı her haksız saldırıyla karşı Türkiye Devletinin gösterdiği büyük himayesine yüzelik bin kişilik toplumumuzun yüksek şahsiyetiniz nezdinde Türkiye Devletine minnet ve şükranlarının iletilmesini rica eder, bu münasebetle zatılıllerinize ayrıca saygı ve hürmetlerimle hayır ve dualarımı sunarım.

Batı Trakya Müslüman Türküğü
Yüksek Kurulu Adına
İskeçe Müftüsü
Mustafa Hilmi

Başbakan Özal:

“Yunanistan Müftü tayin edemez”

“*Batı Trakya’da bazı huzursuzluklar var. Bunlar bizi rahatsız ediyor.*”

“*Uzun yıllar Türkler tarafından işletilen bazı topraklar istimlak edilmiştir. Ayrıca dini liderin bölgede yaşayan Türkler yerine hükümet tarafından tayin edilmeleri ile ilgili bir kanun hazırlanmaktadır. Bunlar bizi rahatsız eden şeylerdir. Bu meselelere çözüm bulunabileceğine inanıyorum*”

“*İnsan haklarına saygı gösteren demokratik bir hükümetin, bizim müdahalemiz gerekmeden bu sorunları çözmeye gerektiği görüşündeyim.*”

Başbakan Turgut Özal

lerine inandığını söyledi.

Başbakan Özal, ekonomik içerikli Yunan “Agora” dergisine verdiği delegeye Türk-Yunan ilişkileri, Davos mutabakatı Türkiye-AT ilişkileri, Batı Trakya konusu ve Kıbrıs meselesine değindi.

Başbakan Özal, derginin sorularını cevaplandırırken, Davos sürecinin başlangıcını hatırlattı ve herşeyden önce, özellikle Yunan halkın Türkiye ile ilgili yanlış sapıntılarından kurtulması gerektiğini söyledi.

Başbakan meselelerin çözümü konusunda Türkiye'nin Batı Trakya konusunu kullandığı iddialarının hatırlatılması üzerine, “*Batı Trakya’da bazı huzurluzluklar var*” dedi ve şunları ekledi:

“*Uzun yıllar Türkler tarafından işletilen bazı topraklar istimlak edilmiştir. Ayrıca dini liderin bölgede yaşayan Türkler yerine hükümet tarafından tayin edilmeleri ile ilgili bir kanun hazırlanmaktadır. Bunlar bizi rahatsız eden şeylerdir. Bu meselelere çöz-*

züm bulunabileceğine inanıyorum. Bu insanların Türkçe konuşmalarına, müslüman olmalarına rağmen Yunan vatandaşları olduklarını biliyorum. Üstelik iyi Yunan vatandaşları da olmaları gereklidir. Dolayısıyla, eğer bir mesele varsa bu görüşmeler yoluyla çözülmeliidir. İnsan haklarına saygı gösteren demokratik bir hükümetin, bizim müdahalemiz gerekmeden bu sorunları çözmeye gerektiği görüşündeyim.”

Başbakan Turgut Özal, Yunanlı gazetecinin, “*Batı Trakya’da azınlığa karşı sert tedbirler alınırsa, Türkiye tepki gösterecek mi?*” sorusunu cevaplandırırken “*Hicbir demokratik ülkenin ve özellikle bir AT üyesinin sert tedbirler alacağını tahmin etmiyorum*” dedi ve sözlerini şöyle sürdürdü:

“*Eğer Yunanistan, bu insanlara karşı sert tedbirler alırsa, ilişkilerimizdeki gerginlik artacaktır. Yunanistan hükümetinin böyle bir şey yapacağına inanmıyorum.*”

Kamuoyuna Duyuru!

Yüksek Din Görevlileri Batı Trakya'daki Müftülerin tayinleriyle ilgili kanun tasarısını görüşmek üzere 28 Mart 1989 Salı günü yaptıkları toplantıda konu hakkındaki görüşlerini aşağıdaki metinle resmi makamlara ve kamuoyuna açıklamaya oy birliği ile karar vermişlerdir.

"Müftülerin meziyetleri, tayinleri, görev durumları ve yerlerinin doldurulması"larındaki kanun tasarısını, İslâm dini açısından değerlendirmeyi ve toplumumuzun yüksek din görevlileri olarak bu konuda görüşümüzü beyan etmeyi kutsal bir görev addediyoruz.

İslâm hukukunda bütün uygulamalar gücünü Kur'an-ı Kerim'den alır, örneklerini de Hz. Muhammed'le verir.

İslâm'da müslümanlar arasında adaleti tevzi etmek Kur'an hükümlerine dayanır. "Şüphesiz Allah size emanetleri (amme hizmetlerini) ehline vermenizi, insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmeylemenizi emredersiniz" (Kur'an-ı Kerim, 4. Sure, 58. âyet) anlamındaki İlâhi emirden açıkça anlaşıldığı üzere dinimizde, Müftülük gibi kutsal görevleri yürütecek şahsiyetlerin ehliyetini takdir etmek, müslüman toplumun sadece hakkı değil aynı zamanda kutsal görevidir.

İslâm dininde Peygamberler hem İlâhi iradenin tebliğcileri, hem de teşkil ettileri mü'minler toplumu içinde bunu uygulamakla görevli Allah elçileridir. Son Peygamber Hz. Muhammed de kendisine inananlardan sadakat yemini (bey'at) almıştır. Resûl-ü Ekrem'in bey'at alması, her zaman ve zeminde mü'minlerin kendi içlerinden itaat edecekleri bir başkan (emir) seçimlerinin zaruretini ortaya koymuştur. Aynı usûlü kendinden sonraki halifeler de uygulamışlardır. Bu uygulama, Kur'an'a itaat şartına bağlı ictimai bir mukavele olarak İslâm hukukunun değişmez kurallarından biri olmuştur.

Hz. Muhammed'in vefatından sonra

müsülmânlar, devleti idare etmek ve adaleti tevzi etmek yetkisini, devlet başkanı olarak seçikleri halifelere vermişlerdir. Devlet başkanı, İslâm toplumunun mutlak güvenini kazanmış bir insandır. Bu hükmün doğruluğu, "Ümmetim sapıkhh üzerinde ittifak etmez" "Allah'ın teyidi cemaatle beraberdir", gibi hadislerde dayanır. Müslümanların hür iradesini temsil eden devlet başkanı, Kur'an ve Sünnete uygun olarak yaptığı icraati, müslümanların vekili sıfatıyla Müslümanlar adına yapar. Devlet başkanı, bütün işleri bizzat yürütemediği için Müslüman valileri, hâkimleri ve Müftüler yine Müslümanlar adına tayin eder. İslâm dininde devlet başkanı da dahil olmak üzere devlet idaresinde çalışacak olan bütün amirlerin ve memurların görev almaları, İslâm toplumunun hür iradesine dayanır ve her türlü icraat Müslüman toplum adına yapılır.

İslâm hukukunun bu genel esasları çerçevesinde Yunanistan'daki müftülerin seçimi söyle bir durum arzedir:

Gayr-i müslîm bir ülke olan Yunanistan'da yaşayan müslümanların devlet başkanı seçimleri söz konusu değildir. Devlet başkanı Hristiyanlar tarafından seçilir ve Hristiyanların iradesini temsil eder.

Bilindiği gibi bizim dînî hürriyetimiz, Lozan andlaşmasında açıkça terminat altına alınmıştır. Yunanistan'daki müftülüklerimiz en yüksek dîni makamlarımızdır ve müftülerimiz de, bilhassa aile hukukumuzda yetkili şer'i hâkimlerimizdir. Müftüler, hâkimlik görevlerini İslâm hukuku esaslarına göre ve Müslümanlar adına yaparlar. Bu yetkilerine devletin müdahale etmesi, dînî

hürriyetimizi kısıtlar, Müftülerimizin icraatını geçersiz kılar. Müftüler, Müslümanların isteği hilâfîna, Hristiyanların iradesini temsil etmekten bakan veya valiler tarafından tayin edilirse, Müslümanların iradesini temsil edemezler ve İslâm hukukunun öngördüğü şekilde Müslümanlar adına görev yapamazlar.

Hazırlanan kanun tasarısında, Müslüman toplumun iradesini hiç bir surette hesaba katmamaya büyük bir özen gösterilmiştir. Müftü adaylarının meziyetlerini, İslâm dinine bağlılık derecelerini ve İslâm dini sahasında görev yapabilme yeteneklerini takdir etmek yetkisi, Hristiyan Valilerle bakana verilmek istenmiştir. Hristiyan dinine mensup olan bu devlet adamlarının, inanmadıkları bir dinin ölçülerine göre isabetli karar veremeyecekleri açıktır. Tamamen Müslüman toplumun hakkı olan bu takdir yetkisi Müslümanlara verilmediği müddetçe ne şekilde

olursa olsun, yapılacak Müftü tayininin geçerli olamayacağı münakaşa kabul etmez dînî bir gerçektir.

Kanun tasarısında 2345 sayılı kanunun, müftülerin seçiminin öngören maddeleri, hiç bir zaman uygulanmadıkları gerekçesiyle yürürlükten kaldırılmak istenmektedir. 69 seneden beri bu maddeleri uygulamayan devlettir, hükümetlerdir. Şimdi memleketi idare eden hükümetin, adı geçen kanun maddelerini uygulaması beklenirken feshetme yoluna başvurması anayasının din hürriyeti ve hukukun üstünlüğü ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Toplumumuzun yüksek din görevlileri sıfatıyla, yürürlükte olan 2345 sayılı kanunun yürürlüğe kalmasını istediğimizi ve şimdiye kadar uygulanmayan maddelerine de işlerlik kazandırmanın zaruretine inandığımızı açıkça ifade etmeyi dînî bir görev görüyoruz.

İmzalar

Hasanoğlu Ahmet (Hafız Ahmet),
Ahmet Hacıosman,
Tevfik Hüseyinoğlu,
Mehmet Emin Ağa,
Rüştü Ethem İmam,
Sedat Karadayı,
İsmail Karaalı,
Mehmet Ahmetoğlu,
İsmail İsmail Yusuf (Bıçaklı),
Ahmet İsmail,
Sabri Tevfikoğlu,
İbrahim Şerif,
Üzeyir Ahmet,
Hasan Paçaman,
Mehmet Halil İbrahim,
Hasan Mehmet,
Sabri Hacı Hüseyin,
Hüseyin İmam,
Aliosman Osman,
Mehmet Emin Şinikoglu,
Abdullah Mahmut Tevfikoğlu,
Hasan Gedik,
Sabri Boşnak,
Hüseyin Paşaoğlu,
Ali Hacıoğlu.

Yardıma Çağrı

İskeçe Müftüsü Mustafa Hilmi, Batı Trakya Türklerinin haklarını korumak için girişilen haklı mücadelede paraya da ihtiyaç olduğu için Batı Trakya Müslüman Türk Cemaati'ne yardım duyurusunda bulundu. Mustafa Hilmi'nin yardım duyurusu şöyle:

Sevgili Kardeşlerim

Haklarımıza aramak için verdigimiz mücadelede paranın da önemli bir faktör olduğunu takdir edersiniz. Bu uğurda yapılan masraflar şahısların maddi gücünü aşmaktadır. Bunun için de Batı Trakya çapında bir yardım kampanyası açılmasına karar verilmiştir.

Yardım sever soydaşlarımızın bağışlarını, Iskeçe'de Müftülüğümüz kabul edeceklerdir. Gümülcine'de ise Iskeçe Müftülüğü adına Vaaz ve İrşad heyeti merkezinde görevli arkadaşlarımız bağışları kabul edeceklerdir. Bağışlarınız işlemlerimizi kolaylaştıracak, günde güc katacaktır. Cenab-ı Hak cümlenizden razı olsun.

İskeçe Müftüsü
Mustafa Hilmi

MÜFTÜLÜK OLAYLARI

Batı Trakya Türkünün hiçbir zaman kabul etmeyeceği yeni

Müftülük Kanunu Tasarısı

Batı Trakya'da Müftülükleri birer azınlık kuruluşu olmaktan çıkaran...

Demokratik usülle 2345/1920'de öngörülen "Müftülerin Seçimle İşbaşına Gelmesine" son veren...

Müftülükleri İslâm Dini'ne mensup kişilere hizmet eden birer kuruluş olmaktan çıkarıp Hristiyan valiler elinde oyuncak durumuna getiren... 1923 Uluslararası Lozan Andlaşmasıyla statüsü, kurumlarının durumunu belirleyen azınlığın temel hakkını tamamen elinden alan...

Yeni "Müftülükler Kanunu Tasarısı" ni bütün teferruatıyla olduğu gibi okuyucularımızın ve tüm dünya kamuoyunun gözleri önüne seriyoruz.

"Müftülerin Tayin Usulü,
Aranacak Vasıflar, Hizmet
Durumları ve Vekâletlerine
İlişkin Yasa Tasarısı"

İşbu yasa tasarısı ile Batı Trakya Müslümanları Müftülerinin tayin usulü, aranacak vasıflar ve ayrıca hizmet durumları düzenlenmektedir. Bu yasal düzenleme bugüne kadar eksiksiz olarak takip edilen uygulama esas alınarak yapılmaktadır. Bugüne kadar hiç bir şekilde uygulanmamış olan 2345/1920 sayılı Yasanan 0.7.8/ve 9. maddeleri iptal edilmektedir. Keza aynı yasanın bugüne kadar hiçbir zaman uygulanmış olan ve hiç bir gerçek ihtiyaca cevap vermeyen ilk beş maddesi de iptal edilmektedir.

Söz konusu Yasa Tasarısı ile diğerleri meyanında Müftülerin kadem ve maaş durumlarının iyileştirilmesi ve keza kendilerine sosyal sigorta hakları itası öngörmektedir.

Yasa Tasarı 4 maddeden oluşmaktadır. Birinci maddde Müftü tayini iş-

lemiini öngörmekte ve adaylarda aranan gerekli vasıfları tayin etmekte- dir. Keza Müftünün makamı boşalır boşalmaz Naip atama usulünü ve naipte aranan vasıfları düzenlemektedir. İkinci madde Müftülerin hizmet durumlarını içermektedir. Üçüncü madde gaybubetleri halinde vekalet edecekleri düzenlemektedir. Ve nihayet 4. madde, geçici ve nihai hükümleri içermekte ve bunlar uyarınca, naip olarak görev yapmakta olanların, gerekli vasıfları haiz olmak koşuluyla, işbu yasa yürürlüğe girer girmez, boş müftülük makamlarına tayinlerini öngörmekte ve 2345/1920 Sayılı Yasanın yukarıda zikredilen maddelerini iptal etmektedir.

Atina, 3.11.1988
Bakanlar
Devlet Bakanları
(İmza)
A. KAKLAMANIS
(İmza)
AG. KUÇOYORGAS
Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanı

(İmza)

GEORGIOS A. PAPANDREU
Ekonomi Bakanı

(İmza)

D. ÇOVOLAS

Müftülerin Tayin Usulü,
Aranacak Vasıflar, Görev
Durumları ve Vekâletlerini
Düzenleyen Yasa Tasarısı

Madde-1

Tayin Usulü Ve Aranacak Vasıflar

1- Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanının kararıyla, Yunan vatandaşlığı, İslâm Dininden, İslâm Yüksek İlahiyat Okulu mezunu olanlardan devlet memuru kadrosuna atanacak olanların vasıflarını haiz olanlar, yaş haddi aranmaksızın Müftü tayin edilirler.

2- Boş müftülük makamına tayin için, yetkili vali alacak olduğu bir kararla, adaylık için başvurmak isteyenlerin ilgili belgelerle birlikte başvuru dilekçelerini sunabilmeleri için tayin edilen süreyi bildiren bir duyuru neşreder. Bu duyuru il merkezinde yayınlanan, hiç olmazsa bir

gazetede neşredilir ve ayrıca camilerin ve bahsekonusu İl'e bağlı olup nüfus kütüklerinde Müslümanların kayıtlı bulunduğu belediye ve nahiye-lerin bürolarına asılır.

3- Tayin olunan sürenin bitiminden itibaren bir ay içinde vali, bölgedeki sahiyetlerin fikirlerini de aldıktan sonra, adayların genel ve özel yetenekleri esas alınarak önem sırasına göre düzenleyeceği bir listeyi, ilgili belgeler ve mütalâalarıyla birlikte Millî Eğitim ve Din İşleri Bakanına sunar.

4- Millî Eğitim ve Din İşleri Bakanı valinin fikrini de gözünden bulundurarak ve özellikle ahlâki durum, ilahiyat kültürû ve dini faaliyetleri esas alarak, kendi değer yargılarına göre en uygun adayı seçer ve alacak olduğu bir kararla bu adayı boş olan müftülük makamına tayin eder.

5- Bir müftülük makam boşalığı zaman, yetkili vali, muvakkat müftünün görevlerini, İslâm Yüksek İlahiyat Okulu mezunu olması gereken veya halen imamlık veya hâfiplik yapan veya daha önce bu görevlerde bulunmuş olan bir naibe tevdi eder. Naibin görevden ayrılmaması veya istifa etmesi halinde yetkili vali başka bir naip tayin eder.

Madde-2

Hizmet Durumları

1- Müftüler, 1586/1986 Sayılı Yasa hükümleri uyarınca (Resmi Gazete 37) "Birinci Derece" ve 1505/1984 Sayılı Yasa hükümleri uyarınca (Resmi Gazete 194) 3. maaş basamağı ile tayin edilirler. Göreve başlamazdan önce ilgili valinin huzurunda devlet memurlarının yemini ederler.

2) Müftüler, aynı derece ve maaş basamağına tekabül eden devlet memurlarının almaktak olduğu maaşları ve maaş artıları 1505/1984 Sayılı Yasa hükümleri çerçevesinde olur ve devlet memurlarının tüm hak ve vecibelerine sahiptirler.

3- Müftülerin hizmet durumları ilâkin herhangi bir konudan Millî Eğitim ve Din İşleri Bakanlığı

Merkez Teşkilatından görevli personelin "İdari Komisyonu" yetkilidir.

(1586/1986 Sayılı Yasanın 14. maddesinin 1. paragrafi - Resmi Gazete 37) Bu komisyonla seçimle işbaşına gelmiş memur temsilcileri katılabilir.

Madde-3

Vekâlet Durumları

1- Genellikle müftün hastalığı, mazereti veya gaybubeti gibi durumlarda, eğer vali gerekli görürse, 1.maddenin 5.paragrafında öngörülen vasıfları haiz naîbe vekâleten görevi tevdi eder.

Madde-4

Geçici ve Nihaî Hükümler

1- İşbu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte mevcut boş müftülük makamlarına 1.maddenin öngördüğü vasıfları haiz olmak koşuluyla, halen naip olarak görev yapmakta olanlar atanır.

2- 2345/1920 Sayılı Yasanın (Resmi Gazete 148) İden 9'a kadar olan maddeleri iptal edilmektedir.

3- İşbu Yasa Resmi Gazetedede yayınlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Atina, 3 Kasım 1988

Bakanlar

Devlet Bakanları: A.Kaklamanis, A.Kuçuyorgas,
Millî Eğitim ve Din İşleri Bakanı: Georgios A. Papandreu
Ekonomi Bakanı: D.Covolas

"Müftülerin tayin usulleri, aranacak vasıflar, hizmet durumları ve vekâletleri konusunu içeren Yasa Tasarısına ilâkin

ÖZEL RAPOR

(Anayasanın 75. maddesinin 3.paragrafi)

Sözkonusu Yasa Tasarısı Müftülerin hizmet durumları nedeniyle henüz belirlenmemiş harcamaları da beraberinde getirmektedir. Bu harcamalar ilgili Valiliklerin özel fonlarından karşılanacaktır.

Atina, 3 Kasım 1988

Millî Eğitim ve Din İşleri Bakanı
(İmza)

GEORGIOS A. PAPANDREU

Ekonomi Bakanı

(İmza)

D. ÇOVOLAS

"Millî Eğitim ve Din İşleri Bakanlığının Müftülerin tayin usulü, aranacak vasıflar, hizmet durumları ve vekâletleri" konusundaki Yasa Tasarısına ilâkin Devlet Genel Muhabbetinin

RAPORU

(Anayasanın 75. maddesinin 1.paragrafi)

Yukarıda bahsekonusu Yasa Tasarısı hükümleri ile aşağıdaki hususlar ittihaz olunmaktadır:

1) Müftü tayin işlemi ve bu görevde talip olan adaylarda aranacak vasıflar saptanmaktadır. Valiye, Müftün hastalık, gaybubeti durumunda boşalacak makama uygun yetenekleri haiz olmak koşuluyla, geçici müftün görevlerini müftü naibine tevdi etme yetisini vermektedir. Adayların İslâm dininden, Yunan vatandaşı, İslâm Yüksek İlahiyat Okulu mezunu olması gerekmektedir. (Bugüne kadar, 2345/20 sayılı Yasa ile boşalan müftülük makamlarının doldurulması için boşalan makamın bulunduğu bölgedeki Müslüman Yunanlarının seçim yapması öngörülüyordu.)

2) Müftüler "Birinci derece" ve 3. maaş basamağı ile tayin edilmekte, aynı derece ve basamağa tekabül eden devlet memurlarının aldığı maaş almakta ve maaş artışı 1505/84 sayılı Yasa hükümleri uyarınca yapılmakta ve devlet memurlarının tüm hak ve vecibeleri ile yükümlü bulunmaktadır.

Teklif olunan hükümlerle, seçilecek olan müftülerin sayısına bağlı olarak, Devlet Bütçesinden bir harcama intâç olunmaktadır. (Bu harcamanın, bugün yapılmakta olan harcamaya ilaveten, yeni yasa tasarısı ile görevli her müftü için yılda, yaklaşık olarak 950.000.-Drahmi olacağı hesaplanmaktadır.)

Atina, 3 Kasım 1988

Müdür

(İmza)

IOANNIS ÇOCOS

Yunan Yönetimi, Batı Trakya'da Türklerden Müftülük seçim hakkını almak istiyor

Yunan yönetimi, bunun için yeni bir Müftülük yasası hazırladı. Bu yasayla Müslümanların Müftüsü Hristiyanlara seçtilmek isteniyor.

Yunan yönetimi, nihayet Müftülükler konusunda yapmış olduğu yasadışı uygulamalarla bir kılıf bulma yoluna gitmekte ve kanunsuzlukları, uluslararası anlaşmaları ihlal etmek çabası içine girmektedir.

Bilindiği gibi, bundan üç buçuk yıl önce Gümülcine Müftüsünün vefat etmesiyle bir Müftülük sorunu ortaya çıkmış ve Yönetim, ilgili 2345/20 sayılı yasayı hiçe sayarak, yasa dışı bir uygulamıyla ve polis gücüyle Meço Cemali'yi Müftülük makamına Naip olarak getirmiştir.

Bu yasa dışı uygulamaya tüm Batı Trakya Müslüman Türk Cemaati tepki göstermiş ve 2345/20 sayılı yasaya uygun olarak Müftü seçimi yapmasını istemiştir.

Aradan geçen süre içinde Yönetim, Müftülük makamına yasa dışı olarak getirdiği Meço Cemali'yi görevinden geri almadı ama, asaleten de tayin edemedi. Çünkü böyle bir hareket ilgili yasaya taban tabana zıt olacaktı. Bunun üzerine, Müftülük konusunda bugüne kadar yapmış olduğu ihlalleri yasallaştırmak üzere, yeni bir Müftülük yasa

tasarıtı hazırlayarak parlamento'ya sunmuştur.

Yeni Müftülük yasa tasarısında neler yok ki?

Her şeyden önce Müftü seçimini Cemaatimizin elinden almakta, dolayısıyla seçim mekanızmasının kaldırılmaktadır. Bunun yerine Müslümanların Müftüsünü, Hristiyan Valillerle Millî Eğitim Bakanına seçme ve tayin etme hakkı tanımaktadır. Başka bir deyimle, bir Müslüman din adamının din kültürü, ahlaki ve inançlarının değerlendirilmesi Hristiyan Vali tarafından yapılacaktır.

Müftü adayları Yüksek İslâm Okulu çıkışlı olabilecekleri gibi herhangi bir köy imamı veya hatibi de olabilecektir.

Bunun dışında, halen münhal bulunan Müftülük makamlarımızda oturan kimseler asaleten Müftü kabul edileceklerdir.

Ayrıca, Müftülerden biri herhangi bir nedenle geçici olarak makamında bulunmuyorsa Valiler yeni Müftü atayabileceklerdir.

Bu durumu öğrenen Azizlik Yü-

rütme komitesi, 15 Mart Çarşamba günü öğleden sonra yüksek Tahsililer Derneği'nde, Komiteye vekâleten başkanlık eden İsmail Rodoplu'nun çağrı üzerine hemen toplandı. Toplantıya Cemaatimiz avukatlarıyla milletvekilleri de katıldı.

Toplantıda, yeni Müftülük yasa tasarısı, özellikle hukukçular tarafından enine boyuna tartışıldı. Tasarının neler getirip neler götürdüğü gözden geçirildi.

Sonuç olarak bu tasarımin elle tutulur hiç bir yanı bulunmadığı, Lozan'a aykırılığı ve tümünün reddedilmesi gereği konusunda görüş birliğine varıldı. Ancak, tasarıya karşı gösterilecek tepkiler, Parlamento nezdinde yapılacak mücadele yöntemleri v.s. hususları kararlaştırmak üzere önlükdeki günlerde bir toplantı daha yapılması kararlaştırıldı.

Ne olursa olsun, Müslümanların Müftüsünü Hristiyanlar seçemezler! Çünkü bu, hem Lozan'a hem de İslâm dini kurallarına aykırıdır!

Batı Trakya'da Türklerin toprakları ellerinden alınıyor

Eski Cumhurbaşkanı Karamanlis'in açık hava hapishanesi kurulmasına ilişkin 2 Haziran 1984'te imzaladığı kararname ile Batı Trakya Türküğünün idamı kararlaştırılmıştı.

Başbakan yardımcısı ve Adalet Bakanı Kuçoyorgas ise 16 Ekim 1988'de idam kararının infazını imzaladı. 5.744.807 metrekarelük Müslüman Türk arazisi zorunlu istimlakle soydaşlarımızın ellerinden alınmak isteniyor.

Çilekes Batı Trakya Müslüman Türküğünün en yoğun ve bakır bölgesinde bir deprem etkisi yapmış olan zorunlu istimlak haberini, bölgenin sakin ve sessiz yaşamında bir anda fırtınalar estirdi. Her ağızdan hemen çıkan sözler şunlar oldu: "Demek ki dede yadigarı tarlalarımızı zorla elimizden alacaklar... Sonra biz nasıl yaşayacağız?"

Hatırlanacağı üzere, bundan dört yıl önce 24 Haziran 1984 tarihinde Hükümet (Resmi) Gazetesi'nin 429 sayılı 4. cildinde, Rodop İlinin soydaşlarımızla meskün Arizvi (Ircan), Aratos (Karacaoğlan) ve Arlana (Kozlukебir) Nahiyelerine ait topraklar üzerinde bir AÇIK HAVA HAPİSHANESİ yapılmak üzere gereken alanın tesbitine ilişkin, günün Cumhurbaşkanı Kostantinos Karamanlis ve çevre İşkan Bakanı Andonios Tiriçis tarafından 2 Haziran 1984'te ortaklaşa imzalanan bir karar yayınlanmıştır.

Bu kararı öğrenen Cemaatimiz Yüksek Kurulu, davaya hemen sahip olmuş ve yaptığı bir toplantıda, Atina'daki Yüksek Temyiz Mahke-

mesi nezdinde karara itiraz edilmesini kararlaştırarak dava avukatı olarak Hasan İmamoğlu'na ilk etapta 350 bin drahmi vermiştir. Ayrıca böyle konulara vakıf Atina'lı bir avukatın da alınması kararlaştırılmıştı.

Aradan geçen yıllar içinde soydaşlarımızın bu itiraz kararı bir türlü görüşülmemiştir. Önce iki kez Hükümetin, son olarak da üçüncü kez dava avukatlarının isteği üzerine itiraz davasının görüşülmesi ertelenmiştir.

Son olarak, 28 Şubat günü 4. kez görüşülmesinin beklentiği bir sırada geçtiğimiz hafta içinde, şehrimezdeki yerel Elen basın organlarından günlük HRONOS gazetesinde, "Açık Hava Hapishanesi"nin yapılmasına ilişkin zorunlu istimlak kararının çıktıgı yazıldı. Bu haberle birlikte de tüm Batı Trakya Türküğü içinde şiddetli bir fırtınaya birlikte deprem olduğu hissedildi. Haber her ağızda günün konusu oldu. İçisinden esnafına her kesimdeki soydaşımız sarsıldı. Yönetim, eger bu insanlık dışı çok çirkin hareketle toplumumuza karşı başattığı vatandaşlık ve insanlık dışı taarruzlarının ülkemiz kamu oyundaki kötü yansımalarını etkisiz hale getirmek üzere kilise de devreye girmekte ve ortaklaşa hareket edilmektedir. Bize göre, bölgemiz Metropolit'i Sayın Damaskinos'un Helenizmi Araştır-

gutmüşse, bunda başarılı olduğunu hemen söyleyebiliriz. Çünkü, AÇIK HAVA HAPİSHANESİ'nin kurulmasına ilişkin Bakanlar Kararnameyi, yıllardır devam eden istimlaklar zincirinin en son halkasıydı.

Bu habere önce inanmak istemedik. Seçim öncesi yapılan bir propagandadır, dört yıl önce yayınlanan "Karamanlis kararnamesi"nden söz ediliyor, dedik. Fakat, haberin araştırıldığımda doğruluğunu gördük. Başımızdan aşağı kaynar sular indiğini hissederek şu hükmeye vardık:

Maalesef, son aylarda Batı Trakya'da toplumumuz yaşantisına ilişkin yeni bir senaryo hazırlanmaktadır. Dikkat edilmişse, yönetimin ülke yasalarını, anayasayı ve uluslararası anlaşmaları hiçe sayarcasına toplumumuza karşı başattığı vatandaşlık ve insanlık dışı taarruzlarının ülkemiz kamu oyundaki kötü yansımalarını etkisiz hale getirmek üzere kilise de devreye girmekte ve ortaklaşa hareket edilmektedir. Bize göre, bölgemiz Metropolit'i Sayın Damaskinos'un Helenizmi Araştır-

ma ve İnceleme Merkezi'nin daveti üzerine Atina'ya giderek, 7 Şubat'ta Atina Belediyesi Kültür Merkezi Salonunda verdiği konferanssta, kamu oyuna karşı toplumumuza doğup büyüğü vatanında tehlikeli bir parazit gibi göstermetanıtma çabaları, Batı Trakya Türk'lüğü ile ilgili imha senaryosunun bir perdesini oluşturmaktadır.

Yönetim ve Kilise Cemaatimize amansızca saldırmaktadır. Her insanımız bu durum karşısında, "Bu ne şiddet, bu ne acımasızlık, bu ne örf" diye feryat etmektedir. Biz ise, tüm insanımız adına, bu harekete, "Toplumumuza karşı başlatılan bir haçı harekatı" diye haykırıyoruz.

Öte yandan, her konuda olduğu gibi, bu çok endişe verici durum karşısında da toplumumuz Yüksek Kurulu adına olağanüstü toplanan Yürütme Komitesi, Açık Hava Hapishanesi felâketzedelerinin davasına hemen sahip olmuş ve politik mücadelenin başlatılmasını üşlenerek bu davayı bir toplum davası olarak kabul etmiştir.

Evet, en kötü şartlara rağmen, küçük ve büyük dostların sonsuz yardımıyla NATO'nun Güneydoğu kanadını oluşturan iki komşu devlet Yunanistan'la Türkiye arasında estirilmek istenen DAVOS DOSTLUK RUHU, Batı Trakya Müslüman Türk'lüğünde infilâk etmiştir. Ancak, bütün bunlara rağmen, toplumumuzun köylük kentlisi, işçisi, fakiri, orta hallisi, genci ve ihtiyarı yek vücut olarak, pasif veya aktif, açık yasal mücadelelerini devam ettirecektir. Bundan kimsenin kuşkusunu olmasın. Bunulla birlikte burada, maalesef, faydalı olacağımıza inandığımız küçük bir özeleştiride de bulunacağız:

Bazı sayılı, görevli görünen aydınlarımız daha hâlâ derin gaflat içinde bulunmaktadırlar ki, bu durum toplumumuzu cidden üzmektedir.

Son olarak, bugün toplumumuzun, insanlığın adaletine karşı güveni sarsılmışsa da HAK'KIN ADALETİNE olan inancı tamdır ve bu adaletin eninde sonunda hakim olacağımıza inanmaktadır.

"Son gülen iyi gulecektir" sözü

boşuna söylememiştir.

Tüm Batı Trakya Müslüman Türk'lüğünü ağlatan, son yılların en büyük zorunlu istimlak'ı olan 5.744.807 m²'lik Müslüman Türk

arazisinin elden çıkışının utanç ve sıkıcı olan Bakanlar kararının Türkçeye çevrilmiş şeklini, toplum tarihimize açısından insanlığa sunuyoruz.

Karar Metni

YUNANİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMET (RESMÎ) GAZETESİ

Atina, 4 Kasım 1988

Cilt:4 Sayı:783

No: D/5651/1664

KOMOTİNİ TARIM (AÇIKHAVA) CEZAEVİNİN İNŞASI İÇİN RODOP İLİNDE ZORUNLU ARAZİ İSTİMLAKİ

1) "Zorunlu İstimlaklar"larındaki 797/1971 sayılı yasa hükümlü ile buna bağlı olarak "Zorunlu İstimlak İlan Etme" ile ilgili olarak Valilerin Yetkileri"larındaki 131/1971 sayılı Kral İradesini;

2) "Devlet Cezaevlerinin Organizasyonu"larındaki 3837/1911 3 NGLZ'nin 3. madde hükümlerini;

3) Rodop İli İrcan (Arisiv), Karacaoğlan (Aratos) ve Kozlubekir (Ariyana) Nahiyeleri Yerleşim Bölgeleri planı dışında Tarım (Açıkhava) Cezaevi bina ve tesisleri inşası için yer-saha tayin ve tesbitine ilişkin 2.6.1984 tarihli (FEK 429/24.7.1984 TD) Cumhurbaşkanı Kararnamesini gözümüzde bulundurarak karar veriyoruz.

Doğu Makedonya ve Trakya Topografya Münftiliğinin 4824/24.5.1984 Prot. sayılı Arazi Diyagramında kırmızı ile işaretli olarak gösterilen ve Tarım Bakanlığının 1977 yılı Arazi Diyagramında belirtilen ve Adalet Bakanlığı için Doğu Makedonya ve Trakya Topografya Münftiliğinden Müfettiş Petros Aleksandrakis tarafından 8107/31.7.1984 tarih ve sayı ile onaylanmış olan Arazi Topograf listelerinde işaret edilen ve Rodop İli Hacimustafaköy (Amfia), Basılıköy (Passos), Sirkeli (Filira), Karacaoğlan (Aratos), Bıyıklıköy (Mistaka) ve Kozlubekir (Ariyana) tarım alanlarına ait toplam 5.774.807 m² araziyi, devlet kamu yararına ve özellikle Komotini Tarım (Açıkhava) Cezaevi inşası için, Zorunlu İstimlak alanı olarak ilan ediyoruz.

İstimlak tabi tutulan arazi üzerinde 1) Antikos Hristos, 2) Vergidis Stefanos v.s. kişiler mülkiyet hakkı ileri surmektedirler - Mülkiyet iddiasında bulunmaktadır.

İstimlak Kamu-Devlet yararına ilan edilmekte olup, gerektirdiği giderler Maliye Bakanlığı Büyükesi tahsisatlarından (110 Devlet Genel Giderleri kaleminden) karşılanacaktır.

İşbu karar Hükümet (Resmi) Gazetesinde yayımlanacaktır.

Atina, 26 Ekim 1988

Bakanlar

Agam. KUÇOYORGAS

Başbakan Yardımcısı ve Adalet Bakanı

Dim. ÇOVOLAS

Maliye Bakanı

Karacaoğlan Köyü tarihi bir toplantıya sahne oldu

Batı Trakya Müslüman Türk Cemaati Yüksek Kurulu Başkanı ve İskede Müftüsü Mustafa Hilmi'nin çağrısına üzerine tüm yüksek kurul üyeleri 5 Mart 1989 Pazar günü Karacaoğlan Köyü Camiinde tarihi bir toplantı yaptı.

Binlerce soydaşımızın izlediği toplantıda çeşitli eylem kararları da alındı. Toplantı sonrası 5000 soydaşımızın iştirakiyle yapılan "Barış Yürüyüşü" büyük mücadelenin ilk adımını oluşturdu.

Yürüyüşten bir görünüm.

Batı Trakya Müslüman Türk Cemaati, 5 Mart Pazar günü (Aratos) Karacaoğlan köyü Camiinde yine tarih yazdı. Faziletli (Ksanthi) İskede Müftüsü ve aynı zamanda Azınlık Yüksek Kurulunun başkanı ve tek dini lideri olan Mustafa Hilmi'nin çağrısına üzerine toplanan tüm Yüksek Kurul üyeleri ve binlerce Türksoydaşımız tarih sayfalarına altın harflerle geçecek kararlar aldı. Yüksek Kurul'a bağlılığın, birek ve beraberliğin en güzel örneklerini verdi.

Toplantıya başta rahatsızlığı nedeniyle gelmemeyen (Ksanthi) İskede Müftümüz yerine temsilcisi Mehmet Emin Ağa olmak üzere, her iki Azınlık Milletvekilleri, Divan Başkanı Hasan Hatipoğlu, tüm Azınlık Dernekleri Başkanları, Azınlık avukatları, Azınlık basın mensupları, Nahiye Müdürleri, Azınlık doktor-

ları, Belediye ve Nahiyeye Meclis üyeleri, din adamlarımız ve diğer Yüksek Kurul mensuplarımız katıldılar. Bu arada, Türkiye'den Anadolu Ajansı, Milliyet, Cumhuriyet, Hürriyet, Olay Gazeteleri muhabirleriyle İngiltere ve Almanya Ajansı muhabirleri de toplantıya baştan sona kadar izlediler. Caminin içi ve dışı binlerce soydaş tarafından dolardı.

Toplantı (Aratos) Karacaoğlan Nahiyeye Müdürü'nün açış konuşmasıyla başladı ve Divan Başkanı Hasan Hatipoğlu, toplantıyı idare etmek üzere kursuya davet edildi.

Eski milletvekili ve AKIN Gazetesi sorumlu müdürü Hasan Hatipoğlu, yaşıının ve siyasi tecrübelerin kendisine kazandırdığı ağırlık ve olgunluğun bilincinde olarak yaptığı bir konuşmayla günün ve alınacak kararların önemini belirtti.

Bu konuşmadan sonra kursuya gelen Ksanthi Müftülüğü temsilcisi Mehmet Emin Aga, Faziletli Ksanthi Müftümüzün rahatsızlığı nedeniyle toplantıya katılmadığını, her türlü mücadeleye hazır olduğunu ve sonuna dek mücadele edilmesi gerektiğini vurgulayan mesajını okudu.

Bundan sonra Azınlık içinde gelenlerin konuşmaları başladı. Kursuya sırasıyla her iki Azınlık milletvekilleri Mehmet Müftüoğlu ve Ahmet Faikoğlu, dava avukatı H.İmamoğlu, Yüksek Tahsiller Derneği başkanı İsmail Rodoplu, Doktor Sadık Ahmet, eski Milletvekilleri Ahmet Mehmet ve M. Yaşa, Türk Birlikleri Başkanları Arif Hüseyin, Kadir Yusufoğlu ve Cahit Ali Osman, Vaiz Hasan Paçaman, Nahiyeye Başkanları Ali Nuri ve Mehmet Bekir, Azınlık basın temsilcileri ve köylü halk temsilcileri geldiler.

Ögle namazı için verilen kısa bir aradan sonra yeniden konuşmalar yapıldı. Burada adlarını sıralayamayacağımız daha pek çok konuşmacı kursuya geldi.

Tüm konuşmacılar hemen hemen aynı konulara deindiler. Değişik açılardan ama özde birleşen konuşmalar yaptılar. Bu konuşmaları söyle özetleyebiliriz:

"Açık Hava Hapishanesi yapılmak üzere sevilen söz konusu sahanın

tercih edilmesi yüzde yüz maksatıdır. Bu maksat da Batı Trakya Müslüman Türklerinin elindeki toprak varlığını biraz daha azaltmak ve kendilerini göçe zorlamaktır.

Zorunlu istimlak kararının ilgiliere duyurulmaması ve gizli tutulması da maksatıdır. Bu maksat, soydaşımıza adalet kapının kapanmasını sağlamak içindir. Ancak, bunda tam başarı sağlanamamıştır. Kapılar hala açıkta.

Bunun ötesinde siyasi mücadele kapısı ise ardına kadar açıkta. Batı Trakya Türkleri, 29 Ocak'ta ol-

duğu gibi ve birbirine daha da ketnetlenmiş olarak, siyasi mücadele sini sonuna kadar südüreceklerdir. Toprak, Cemaatimiz insanının can damarıdır. Bu damarın kurulması, kurululmaması için sonuna dek mücadele edilecektir. Gerekirse göğüsler siper edilecek ama topraktan ayrılmaya rıza gösterilmeyecektir.

Bu siyasi mücadeleler, birlikberaberlik içinde ve YÜKSEK KURUL'un şemsiyesi altında sürdürülecektir. Bu hususta, Yüksek Kurul'un yürütme organı olan YÜRÜTME KOMİTESİ'nin kararları tam destek görecektir."

Camide yapılan toplantı camiye zıymayarak dışardan takibeden soydaşlarımız.

Konuşmalar sonunda, Yüksek Kurul Sekreterlerinden YUVAMIZ dergisi sahibi Mustafa H. Mustafa, karar önerilerini açıkladı. Bu önerilerin tümü alıntılarla kabul edildi. Son olarak Divan Başkanının bir önerisi üzerine, anayol üzerinde bir yürüyüş yapılması kabul edildi.

Toplantıda şu kararlar alınmıştır:

1- Danıştay nezdinde dava açılması.

2- Bir heyet oluşturulup Atina'da hükümet, muhalefet çevreleriyle, AET ülkeleri, İslam ülkeleri ve Lozan'a imza atan ülkelerin Atina Büyükelçiliğiyle görüşülüp durumun anlatılması ve destek istenmesi.

3- Bir heyetin Avrupa Parlamentosuna giderek destek istemesi.

4- Hükümet çevrelerine bir muhtıra göndererek istimlak kararının geri alınmaması halinde bölgede doğabilecek muhtemel olaylardan Azınlık halkın sorumlu olamayacağını duyurulması.

5- Bölgedeki tarlalarda oturma eylemi yapılması.

6- Bölgedeki evlerin çatlarına "istimlake karşı" olduklarını belirten pankartlar asılması.

7- Komotini-İstanbul anayolu boyunca tek sıra halinde dizilerek istimlakı kınayan pankartlar tutulması.

8- Günü daha sonra Azınlık Yüksek Komitesince belirlenmek üzere tüm Azınlık insanının 24 saat boyunca evlerinden çıkmaması, işyerlerine gitmemesi.

9- Günü ve süresi daha sonra belirlenmek üzere tüm Azınlık çocukların okullara gönderilmemesi.

10- Bir kilometrelük bir yürüyüş yapılması.

Bu konuşmalardan sonra Karacaoglan köyü Camii önünde asfalt boyunca yaklaşık 5.000 kişilik bir soydaş topluluğu yürüyüşe başladı. İlk sıralarda Azınlık Yüksek Kurul üyeleri yer aldı. Yürüyüş sırasında **"Tarlamlız bizim canımızdır. Canımızı vermeyiz"** gibi sloganlar Türkçe ve Rumca olarak söylendi.

Aratos-Arisvi hattı üzerinde yaklaşık bir kilometre yürüyen soydaşlar yine geldikleri yoldan geri döndüler ve sessizce dağıldılar.

Açık hava hapishanesi ile ilgili 4 nahiye müdürümüzün

Nahiye birliğine dilekçesi

Komotini, 14-3-1989

RODOP VİLAYETİ NAHİYE VE BELEDİYELER BİRLİĞİNE,

Konu: Rodop Vilayeti Açık Hava Hapishanesi yapmak üzere zorunlu toprak istimlaklı.

Son zamanlarda HF tesinden öğrendiğimize göre, Açık Hava Hapishanesi yapılışlarını inşa etmek üzere, bölgeümüzde yaklaşık 6000 dönümlik bir arazi istimlak edilmiştir.

Bu arazinin %99'u bölgedeki Müslümanlara ait olup, istimlaklarının uygulanması halinde, kendilerini açlık ve sefalete sevkedecektir; çünkü bu insanlar sadece rençperlikle geçimlerini sağlamaktadır.

Bu konu çok ciddi olduğu ve bölge sakinlerinde korku ve endişe yarattığı için, her türlü yasal yollardan bu istimlakte tepki göstermeye kararlıyız.

Aşağıda imzaları bulunan biz Nahiye Müdürleri, bu ciddi konunun Rodop Vilayeti Nahiye ve Müdürleri Yönetim Kurulu toplantısında görüşülmesini rica ediyoruz.

Nahiye Müdürleri

Karacaoglan (Aratos), İmza	Kozlukebir (Arriana), İmza
Ircan (Arizvi), İmza	Sirkeli (Filira) İmza

Gökçeler'de Olay!

Gökçeler'de arazileri ellerinden Yunanlılar tarafından zorla alınan Türk Köylülerinin durumlarını görüşmek üzere Azinlik Yüksek Kurulu İskeçe Müftülüğünde toplandı.

Oktay Mehmet/Gümülcine

25 Ocak 1989 Çarşamba günü Yunanlılar, zor kullanarak İskeçe'nin Gökçeler ve Höyükköylü soydaşlarımızın arazilerini yörenedeki Yunanlılara vermeğe kalkmışlardır..

Yunanlıların başlattığı bu insanlık dışı hareketi durdurmak ve dünya kamuoyuna duyurabilmek için, acilen bazı önlemlerin alınması gerekiyordu. Bu yolda yapılacak çalışmaları tespit etmek için 28 Ocak 1989 Cumartesi günü Azinlik Yüksek Kurulu İskeçe Müftülüğünde toplanma kararı almıştır. Katılma oranının oldukça yüksek olduğu toplantıda Belediye Müdürü olayların nasıl geliştiğini şöyle anlatmışmıştır: "25 Ocak Çarşamba sabahı köye önce Polis arabaları geldi, biraz dolaştıktan sonra gittiler. Daha sonra ise yöre Savcısı, Emniyet Müdürü

ve beraberinde bazı yetkililer geldiler. Köyün etrafında ve dışında hiç bir yürüyüşün ve toplantının yapılamayacağını bildiren yazılı karar zorla bize verdiler. Arkasından Sakarköy Rumları 1000 (Bin) kadar Yunanlı polis himayesinde bizlere ait meraları sürüp ekmeğe başladılar. Bu durum bizleri ve bütün Türk camiasını oldukça üzmemiştir. Bizler avukatımıza danışarak mahkemeye başvurduk ve dava açtık."

Azinlik Yüksek Kurulu toplandı

Gökçeler olayını görüşmek üzere Azinlik Yüksek Kurulu acele olarak 28 Ocak Cumartesi akşamı İskeçe Müftülüğünde toplandı. Toplantıya katılan üyeleri birer birer söz alarak görüşlerini bildirdiler ve neticede şu kararlar alındı:

1) İskeçe Müftüsü, iki milletvekili, Yüksek Kurul Toplantısı Başkanı, Yüksek Tahsilliler Derneği Başkanı, davanın Avukatı ve Nahiyeye Müdürisinden oluşan bir Heyet Atina'ya giderek, girişimlerde bulunacak.

2) Davamızı sahip çıktığı için Türkiye Dışişleri Bakan'ına bir teşekkür telgrafı çekilmesi.

3) Hükümet sözcüsü Kostopoulos'a da üzüntümüzü/beyan eden bir telgrafın çekilmesi.

4) Azinlik davalarını yürütmek üzere gerekli masrafları karşılamak için Azinlik çapında bir yardım kampanyası açılması.

5) Yürütme Kurulu'na gerekiğinde kararlar alıp bu kararları uygulamaya koyma yetkisinin verilmesi.

6) Belediyeden başka Gökçeler ile Höyükköy sakinleri de dava açacaklardır.

Batı Trakya Türkleri 1.Gençlik Kurultayı yapıldı

29 Nisan 1989 Cumartesi günü Derneği genel merkezinde Batı Trakya Türkleri 1.Gençlik Kurultayı yapıldı

Kurultaya katılan Genel Başkanımız Tahsin Salihoglu konuşmasını yaparken.

29 Nisan 1989 günü Derneği genel merkezinde Batı Trakya Türkleri 1.Gençlik Kurultayı yapıldı.

Genel Başkan Tahsin Salihoglu'nun açış konuşmasıyle başlayan kurultay beklenenin üzerinde ilgi gördü. Üniversite ve liselerde okuyan Batı Trakyalı Türk öğrencilerin katıldığı kurultayda gençlerin sorunları tartışıldı.

R.İsmail, "21. yüzyıl eşiğinde Batı Trakya gençliği"; M.Mustafa, "Orta öğretim öğrencisi Batı Trakya'lı gençlerin sorunları ve çözüm önerileri"; Ö.Delioglu, "Yüksek öğretim öğrencisi Batı Trakya'lı gençlerin sorunları ve çözümleri"; M.Güler, "Sorunlar, çözümler ve gençliğe düşen görevler"; S.Alibaşı, "Batı Trakya Türkleri Dayanışma

Derneği teşkilatı yapısı ve öneriler" T.Mustafaoğlu, "Kendini tanımak, hakkını savunmak" konularında birer konuşma yaptılar. Ayrıca Adapazarı Şubesi adına R.Kunter, Ankara Derneği adına R.Mustafa birer konuşma yaptılar. Sonunda öğrencilerin yönelik sorular genel başkan T.Salihoglu tarafından cevaplandırıldı.

Kurultay münasebetiyle dağıtılan basın bülteni

Kurultaydan bir görünüm

Sayın Basın Mensupları,

1. Yunan Başbakanı Papandreu, Devlet Başkanı Jivkov ile yapmış olduğu görüşmeden sonra "Yunanistan'da Türk azlığı yoktur" demiştir.

Papandreu tarihi gerçekleri inkar etmektedir. Şu anda müftülerle ilgili Yunan meclisinde görüşülmekte olan müftülük yasası Türk azlığı olmasaydı, mecliste görüşülmüydü?

Lozan andlaşmasını inkar edebilir mi?

2. Hali hazırda Gümülcine Müftü Naibi, Yunan makamları tarafından atanmıştır. Bu atama 1920/2345 sayılı kanuna aykırıdır. Yasa gayet

açıklıkta. Yunan hükümeti kendi kanunlarına dahi saygılı değildir. Türk Devletinin, İstanbul rum azılığının hiç bir taahhüdü olmadığı halde, Rum azılığı dini lideri olan Patriği kendi arasında seçmektedir. Yani metropolitler toplanarak kendi aralarından birini patrik olarak seçmektedir.

Batı Trakya'da Vaz ve İrşad heyeti de aynı şekilde kendi müftülerini aralarında seçmeliidir. Türk Cemaatinin müftüsü o olmalıdır.

3. Türkiye'nin vatandaşı olduğu iddiası ile Yunan asliye mahkemesi kanalı ile "Türk" kelimesi yasaklanmıştır. Birliklerimizi kendi adı ile yazdığımız zaman (Gümülcine Türk Gençler Birliği gibi) haberleş-

me imkanını ortadan kaldırırıktır.

4. Eğitim: Batı Trakya Türkü için yoktur. Vasıflı ve Türkiye'de tâhsil görmüş öğretmenlerimize görev verilmemektedir. 20 yıldır kitap yoktur.

5. Toprak Gaspi: Hepimizin bildiği gibi 1923 yılında Batı Trakya'da ekilebilir arazinin %85'i Türklerin idi. Bugün ancak %27'si Türklerindir.

6. Ekonomi: Batı Trakya Türkü sanayici olamaz, tüccar olamaz. Gayrimenkul satın alamaz. İnşaat izni verilmemiş gibi tamir ruhsatı da verilmez.

7. Vatandaşlık Yasası: 1955 yılında çıkarılan Yunan vatandaşlık yasasının 19. cu maddesi aynen söyle demektedir: Elen irkından olmayan Yunan vatandaşları yurt dışına çıktıklarında dönmemeye kanaati hasıl olur ise vatandaşlığından çıkarılır.

Biz Yunanistan'ın 150.000 soydaşımıza yapmış olduğu bu insanlık dışı baskuları kınıyoruz. Orada yaşayan Türk toplumu da bunun farkındadır. Nitekim Hazıranda yapılacak seçimlerde Partiler Türk Milletvekili adayı bulmakta sıkıntılı çekmektedir. Gerek İскеce ve gerekse Gümülcine'de bağımsız listeler halk arasında çok ilgi görmektedir. Şerefli Türk basınının davamına sahip çıkacağından eminiz. İlginize teşekkür eder, saygılar sunarız.

Tahsin Salihoglu
Genel Başkan

B.T.T.D.D.

40.çi Dönem Gençlik Kurultayı

Genel Başkan Tahsin Salihoglu'nun Kurultay Konuşması

Sayın Basın mensupları, saygıdeğer misafirler ve çok kıymetli Batı Trakya'lı genç kardeşlerim.

Batı Trakya Müslüman Türk Cemaatinin Bugünkü Durumu, Kısa Tarihçesi:

Birinci Dünya Savaşından sonra ortaya çıkan anlaşmazlıklar ve yüzüze kalınan bölgesel meseleler Türkiye ve Yunanistan arasında şımmüllü bir nüfus mübadelesini gerektirmiştir. İki devlet arasında imzalanan anlaşmaya göre Türkiye'deki etnik Yunanlılarla, Yunanistan'daki etnik Türkler zorunlu bir nüfus mübadelesine maruz kalmışlar ve karşılıklı olarak milyonlarca insan yer değiştirmiştir. İstanbul'daki Ortodoks Yunan azınlıkla, Batı Trakya'daki Müslüman Türk azınlık bu mübadelegenin dışında tutulmuşlardır.

Bu iki topluluğun azınlık hakları 24 Temmuz 1923 yılında imzalanan Lozan anlaşmasının III. bölümünde garanti altına alınmıştır. Anlaşmanın şartlarına göre azınlıklar bilfiil ve kanuni bir şekilde ülkenin diğer vatandaşlarına gösterilen muamele ve teminatın aynısından yararlanabilecekler ve özellikle kendi din, hayır ve sosyal kurumlarını, okullarını, eğitim, öğretimle ilgili diğer kuruluşlarını kendi istedikleri şekilde işletmek ve idare etmek hakkıyla bu kurumlarda serbestçe kendi dillerini kullanabilme haklarına sahip olabileceklerdir. Aynı anlaşmanın III. bölümünün 38 ile 44. maddeleri

boyunca da yukarıda sözü edilenlerin temel kanun olarak kabul edileceği ve hiçbir kanunun, resmi bir eylemin yada yine hiçbir kanunun, resmi bir eylemin, talmatın bu hakları engellemeceği açıkça belirtilmiştir. (37. madde).

Yunanistan, Lozan anlaşmasının altına imzasını atarak bu azınlığın anlaşmada yer alan bütün haklarını kabul ettiğini taahhüt etmiştir. (Madde 45). Azınlıklara sağlanan bu özel haklardan yararlanacak olan kişilerin sayısını kararlaştırmak amacıyla nüfus mübadelesinin 9. Karma Komisyonu Türk ve Yunan delegeleri tarafından ortak olarak imzalanan azınlıkların her üyesine verilmek üzere resmi olarak düzenlenen bir belge bastırılmıştır.

I-Toplumun ırkının tartışılması:

İnkar edilemez gerçekler olan ve iyi bilinen tarihi geçmişimize, dini inancımıza, Türk kökenimize, ana diliime (Türkçe), etnik geleneklerimize rağmen Yunan devlet adamlarının ve yüksek düzeydeki resmi görevlilerin yazılı ve sözlü beyanatları bizim Türk değil de Müslüman olduğumuzu iddia etme çabası içindedir. Bu olay Yunanlığının Batı Trakya Türk toplumunu inkar ederek toplumu dini bir gruba indirgeme niyetinde olduklarını göstermektedir. (Bulgaristan yöneticileri de oradaki Türklerle aynı şeyi yapmıştır.)

Nitekim Batı Trakya bölgesindeki yöneticiler de aynı tutumu takınarak TÜRK ÖĞRETMENLER DERNEĞİ, GÜMÜLCİNÉ TÜRK GENÇLER DERNEĞİ, İSKEÇE TÜRK GENÇLER DERNEĞİ gibi başlıklarda ve afişlerde Türk sıfatının kullanılmasını yasaklamışlardır. Yunan mahkemeleri, debu dernekleri, Batı Trakya'da Türk olmadığı ve Türk kelimesinin sadece Türkiye'nin vatandaşı anlamında olduğu iddiasıyla kapatma kararı almışlardır.

Batı Trakya Türk toplumu, Türk ve Dünya kamuoyundan etnik varlığı ile dini inançlarının bölünemez bir varlık olarak görmesini ve temel insan haklarına giren etnik ve dini varlığının korunmasına saygı duyulmasını istemekte son derece haklıdır.

2- Lozan Andlaşmasının 40. maddesinin aksine Yunan yöneticilerinin keyfi uygulamaları yüzünden Türk dilinde eğitim tamamen etkisiz bir hale gelmiştir.

a. Yunan hükümeti Türkiye'deki okullardan mezun olan öğretmenlere iş vermemektedir ve bu sebeple mükemmel Türkçe bilen azınlığın öğretmenlerini, çocuklara geleneksel kültürümüzü öğretmekten mahrum etmektedir.

b. Hükümet, Müslüman Türklerin yaşadıkları dağlık bölgelerde Yunan ortaokulları açarak bizim çocuklarımıza da Yunanca eğitim yapılan bu okullarda okumaya zorlamaktadır. Öte yandan Gümülcine ve İskeçe'deki Azınlık Ortaokullarına giriş sınavı konularak her sene çok sınırlı sayıda öğrenci kabul edilmektedir. Anayasa'nın 16. maddesindeki 9 yıllık zorunlu eğitimi vurgulayan şartın açık olmasına rağmen bizim Türkçe eğitim yapan İlkokuldan mezun olan çocuklarımız Türkçe eğitim yapan ortaokullara kaydolabilmeleri için giriş sınavına girmeye zorlanmaktadır. Maamafih, aynı öğrenciler Yunan ortaokullarına sınavsız kabul edilmektedirler.

c. Nüfusu 150.000 olan Türk azınlığın ortaokul eğitimi karşılayabilecek sadece iki tane ortaokul bulunmaktadır. Yunan yöneticileri, bütün bir okul yıl Türkçe okutulan dersler için Yunanca özel bir sınav getirilmesi gibi maksatlı bir darbede bulunmuşlardır. Başka bir deyişle, azınlık okulunda bütün sene Türkçe okutulan derslerden yıl sonunda Yunanca bir sınavı vererek geçmek mümkün olabilecektir. Bu uygulamanın sonucunda Türkçe eğitim veren okullar da okuyan öğrenci sayısında dramatik bir azalma meydana gelmiştir. Aşağıda görüldüğü üzere 1983-1984 öğretim yılında Türk

İskeçe lisesinde okuyan öğrenci sayısı 227, Türk Gümülcine Lisesinde ise 305'dir. Bu rakamlar 1986-1987 öğretim yılında Yunan Yöneticilerinin aldığı bariz önlemler sonucu sırasıyla 85 ve 42'ye düşmüştür.

	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87
İskeçe	227	183	120	85
Gümülcine	305	174	84	42

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde belirtildiği gibi "Çocukları için eğitim şeklini seçme hakkı ebeveynlere aittir."

Göründüğü gibi biz Batı Trakya'da bu temel hakdan tamamen mahrum bırakılmış durumdayız. Bizler bu haksız ve aşıkâr uygulamanın derhal yürürlükten kaldırılmasını istemekteyiz.

3- Size, azınlığımızın ekonomik açıdan çökmesini hedefleyen bazı esef verici haksızlıklar sunuyoruz.

a. Bölgemizde gayri menkul malların satın alınması Yunan yöneticilerinin iznine tabidir. Ve bu izin bütün vatandaşlara verildiği halde Müslüman Türklerle verilmektedir, arada Yunan yöneticileri ile işbirliği yapan bazı "seçilmiş" kişiler istisna olarak kalmaktadır. Yunan Anayasası'nın 17. maddesinde, devletin koruması altında mülk edinme hakkından kimsenin mahrum edilemeyeceği belirtildesine rağmen bu azınlığın fertleri olan bizler gayrimenkul edinme hakkından mahrum bırakılmaktayız.

b. Kamulaştırmamanın yürürlüğe konmasıyla bu bölgede azınlığın malı olarak bulunan en değerli topraklar kastılı olarak kamulaştırılmaktadır.

c. Bize atalarımızdan kalan gayrimenkullerin yüzyıllardan beri gelen eski tapuları olmasına rağmen (ki bunlar Yunan devleti tarafından yenileştirilmektedir.) topraklarımıza, devletin malı olduğu gereklisiyle ellerimizden alınmaktadır.

d. Yine tutarsız bahanelerle Türk esnafı, zanaatkarları, hatta Kur'an kursu öğretmenleri bile tutarı 5 milyon Drahmiden 10 milyon Drahmiye kadar yükselen ödemesi gerçekten de imkansız olan para cezalarına çarpıtılmaktadırlar.

e. Hiçbirimize karı hizmetlerinde iş verilmemiştir. Eczacılarımıza bütün yasal işlemleri tamamladıkları dumurlarda bile eczane açmaları için izin verilmemektedir. Azınlık topluluğumuzun içinde oldukça fazla sayıda eczacı olmasına rağmen bütün Batı Trakya'da bir müslüman Türk tarafından açılmış tek bir eczane yoktur.

f. Bir azınlık ferdi için bir ehliyetnameye sahip olmak tamamen imkansız olmasa da oldukça zor bir olaydır.

4- Yunanistan'daki Müslüman Türklerde yirmi yıldır inşaat izni verilmemektedir.

Eski evlerin basit bir tamirine bile izin verilmemektedir. Bunun sonucu olarak da Hristiyan Yunanların yaşadığıları samilerdeki binalar rahat ve modern olmasına rağmen Müslüman Türkler şehrini gerisinde, farklı bir bölgede yarı yüzünlük nerdeye bir asırlık, tamir görmemiş, harap evlerde durmaktadır. Bu da Batı Trakya'da iki sınıf halkın yaşadığıın açık bir kanıdır. Birinci sınıf olarak Yunan asıllı vatandaşlar ve ikinci sınıf vatandaşlar olarak da Müslüman Türkler.

5- Yunan Anayasası:

Yunan Anayasasının 5.ci maddesi şöyle der "Herkesin yaşamı, şerefi, özgürlüğü, milliyetine, ırkına, diline, dinine ya da siyasi inancına bakılmaksızın himaye altındadır."

(2.ci parafras) "Bütün Yunan vatandaşlarının yurduşuna çıkış ve tekrar bu ülkeye dönüş, ülke içindeki seyahat ve yerleşme özgürlükleri kısıtlananamaz" (4.cü paragraf). Ancak Yunan yöneticilerinin Müslüman Türklerle karşı olan uygulamaları aşağıda belirtildiği gibidir.

a. Anayasa'nın açık şartlarının aksine birçok etnik Türk yurduşunda fazla kaldıkları gereğesile vatandaşlığından çıkarılmışlardır. Bu arkalarından yapılmış bir iş olduğu için, pasaportları tamamen geçerli olduğu halde bu durumu ancak Yunan Sınırında kendilerine ülkeye giriş hakkı verilmemiş zaman öğrenebilimketedirler. Bazı durumlarda, bazlarına giriş izni verilmektedir, ancak bu seferde pasaportlarına el konulmaktadır. Bu nedenle de çoğu zaman ülkeyi ellerinde hiçbir belge olmadan terketmeye zorlanmaktadır.

Dünya kamuoyunun dikkatini Yunan vatandaşlık Kanununun 19.cu maddesine çekmek istiyoruz.

"**Yunan etnik kökeninden olmayan bir kişi eğer Yunanistan'dan bir daha geri dönmemek niyetiyle ayrılsa o zaman vatandaşlığından çıkarılabilir.**" Göründüğü üzere 2 çeşit (kategori) Yunan vatandaşlığı vardır.

1. Yunan Etnik kökenli vatandaşlar.
2. Yunan Etnik kökeninden olmayan vatandaşlar.

Yunan vatandaşlık kanununda yaratılan ayrılığın utanç verici bir kanıtı olan bu 19.cu madde bile Müslüman Türklerin Yunanistan'ı geri dönmemek niyetiyle terketmediği ya da yurduşuna geçici bir süre için gittiği durumlarda yapılan uygulamaları engelleyici bir yorumu sahiptir. Daha önce bahsedildiği gibi insanların pasa-

portları geçerli olduğu halde ülkeye girmelerine izin verilmemektedir.

Bunun sonucu olarak da bir Müslüman Türk Yunanistan dışında bir seyahate çıktıığı zaman geri döndüğünde ülkeye girip giremeyeceğinden asla emin olamamaktadır. Süresi beş yıl için geçerli olan normal pasaportlar her Batı Trakyalı Türk'e verilmemektedir. Bazılarına süresi sadece bir yıllık pasaport verilmekte, bazılarına ise bir tek çıkış hakkı olan ve geri giriş vizesi olmayan pasaportlardan verilmektedir.

Şimdi azınlık fertlerini Yunanistan'ın çeşitli bölgelerine dağıtmayı hedefleyen yeni bir uygulamaya karşı karşılık kalmaktayız böylece Batı Trakya Müslüman Türk azınlığının sayısında da azalma olacaktır.

Bu plan kamu görevlileri tarafından uygulanmaktadır. Bu görevliler köylerimizdeki ve şehirlerimizdeki işsiz ve fakir azınlık mensubu Türklerle temas kurmaktadır. Bu Türkleri refah ve iş vaatleriyle topluluğumuzdan kopararak Yunanistan'ın başka bölgelerine göndermek istemektedirler. Mamaflı bir kere Batı Trakya'dan ayrıldıktan sonra ailedeki bütün bireylerin de resmi kayıtlarını kendi belediyelerinden iş buldukları şehre nakletmeye zorlamaktadırlar. İşverenleri tarafından öne sürülen bu ön koşulu kabul edenler çocuklarını Hristiyan okullara göndermeleri için zorlanmaktadır ve er geç isimlerini değiştirmelerini de talep etmeye niyetlendikleri görülmektedir. Bu koşullara uymanılar ise işlerinden atılmaktadırlar. Yillardır madenlerde çalışan bazı Türkler çocukların Hristiyan okullarına göndermemek için ailelerinin resmi kayıtlarını çalışıkları şehrin beledyesine göndermedikleri zaman şirketleri işlerine son vermektedir.

6- Yürürlükte olan Yunan yasasına göre bizim en büyük dini önderimiz ve Türk-Müslüman Topluluğu İdare heyetimizin de üyesi olan müftülerin seçimle iş başına gelmesi gerekmektedir. 1920 yılında çıkarılan 2345 no.lu kanunla bu meselenin nasıl çözümleneceği açık olarak belirtilmesine rağmen Yunan Yöneticileri bunu aşağıda açıkladığı gibi kanunlara aykırı olarak yerine getirmektedirler.

Gümülcine Müftüsü 2 Temmuz 1985 yılında olduğu zaman Yunan valisi 1920 yılında çıkarılan 2345 no.lu kanunun aksine büyük bir aceyleyle yerine bir din adamı atamıştır.

Topluluğun bu atamaya kuvvetli bir şekilde tepki gösterdiğini gösteren vali tarafından atanın şahıs derhal istifasını sunmuştur.

Altı ay sonra tekrar topluluğun isteği gözönüne alınmadan ikinci bir atama daha yapılmıştır. Bu atamaya kuvvetle karşı çıkmamasına karşılık yöneticiler şimdiden ne-

redeyse 3,5 yıldır görev başında olan bu "Vekil Müftünün" adaylığını yasallaştırmaya çalışmaktadır. Böylece Yunanlı yöneticiler Gümülcine Müslüman-Türk topluluğunun başına bir istenmeyen müftü atayarak ve yürürlükte olan yasayı açıkça ihlal ederek Müslüman Türkleri dini liderlerinden mahrum etmek istemektedirler. Bu topluluğumuzun içinde derin bir endişe ve huzursuzluğa yol açmaktadır. Bu nedenle de 1920 yılında çıkarılan 2345 no.lu yasaya göre Gümülcine'deki baş Müftülük makamına Türklerin oylarıyla yeni bir müftü seçilmesi acilen çözülmeli gereken sorunlarımızın başında gelmektedir.

Yunan hükümeti bunu yasal hale getirmek için yakın

geçmişte meclise bir kanunteklifi sunmuştur. Meclisten geçtiği takdirde 2345 sayılı kanunun hükmü kalmamış olacaktır.

Türkiye'de Patrik seçimiyle ilgili Türk Devletinin hiç bir taahhütü olmadığı halde ve Patrik seçimiyle ilgili hiç bir yasa da olmadığı halde İstanbul Rum azınlığı kendi içerisindeki metropolitlerinin oylarıyla Patriğini seçmektedir. Yunan hükümeti tarafından atanmış olan ve Yunanlı'ya hizmet veren halihazırda Müftü naibi kesinlikle azınlığın Müftüsü değildir. Vaaz ve İrşad Heyeti bir araya gelerek kendi Müftüsünü kendisi seçmelidir. Sözlerimi burada bitirirken hepинize saygılar sunarım.

Bati Trakya Türkleri Dayanışma Derneği
Genel Başkanı
Tahsin Salihoglu

Dergimiz

**BATI TRAKYA'NIN
S E S İ'ne**
ulaşmanın en kolay yolu abone olmaktır.
**Her sayısı ayrı bir belge niteliğinde olan dergimize
abone olmak menfaatinizedir**

Türkiye İş Bankası Türbe Şubesi 1056 30440 0026237 No'lu hesaba
30.000 TL. yatırarak 1 yıllık (6 sayı) abone olabilirsiniz.

*Adres: Beşiraga Tekkesi Sokak No:7 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 527 68 57*

DERGİMİZ, DERNEĞİMİZİN RESMİ YAYIN ORGANIDIR

Batı Trakya Türkleri Edebiyatı

Feyyaz Sağlam

Dokuz Eylül Üniversitesi

Türk Dili Bölümü Öğretim Elemanı

I- Yunanistan'da Türkler ve Türk Dili:

Bugünkü Yunanistan sınırları içinde yer alan coğrafi bölge, Türkler açısından tarihi, siyasi, sosyal ve kültürel yönleriyle çok önemli bir saha olma özelliğini sürdürmektedir... Halen bu ülkedeki Türkler ve Türkçe'nin durumuyla ilgili olarak başlıca şun dört grup üzerinde durulabilir:

a) 14. yüzyılda Gazi Evrenos Bey'in Batı Trakya'yı fethi ile bölgeye Konya ve Balıkesir civarlarından gelip yerleşen, Osmanlı Türkleri'nin torunu olarak bugün yoğun bir biçimde Gümülcine ve İşkeçe şehir ve köylerinde, Lozan'dan beri "resmi azınlık" statüsünde yaşamakta olan, sayıları 120.000'i aşınan "Müslüman Batı Trakya Türkleri".

b) Başta Rodos olmak üzere, "12 Ada Müslüman Türkleri".

c) Türk kökenli Hıristiyanlar. Oğuz Türklerinden çok önceleri bölgeye Kuzey'den gelip yerleşen Gagavuz, Kuman-Kıpçak gibi boylara mensup Hıristiyan Türkler ve Lozan'dan sonra mübadele ile Anadolu'dan Yunanistan'a göçen ana dili Türkçe ancak Yunan alfabesi kullanan Karamanlı Türk Ortodoksular.

d) Gerek değişik zamanlarda Anadolu'dan Yunanistan'a göçen; gerekse T.C. vatandaşı olarak Türk pasaportu ile halen Atina'nın Neo Smirni bölgesinde yaşayan bugünkü sayıları 70.000'i bulan ve Türkçe'yi ikinci bir dil olarak kullanan İstanbul ve Anadolu Rumları.

Bu dört gruptan en önemli elbetteki, kasıtlı olarak Yunan yönetiminin siyasi, ekonomik, sosyal

ve kültürel alanlarda sistemli baskularla eritmeye çalıştığı bugün çekirdek nüfus 120.000'lere düşmesine rağmen; söz konusu baskılar sonucu başta Türkiye olmak üzere, Almanya, Avusturya, Avustralya ve A.B.D. ne göç etmek zorunda kalan, bütün bu ülkelerde bugünkü toplam nüfusları bir milyonu bulan "Müslüman Batı Trakya Türkleri" olmaktadır...⁽¹⁾

II- Yunanistan Türkleri Basın-Yayın Faaliyetleri:

Yunanistan'daki en önemli Türk topluluğu olan Batı Trakya Türkleri; Lozan Andlaşması'ndan bu yana kesintisiz olarak azınlık basın-yayın organlarına sahip olmuşlardır. Eski ve yeni harfler olarak altmıştan fazla gazete ve dergi adına ek olarak bu Türk topluluğunun Türkiye'de üç (Batı Trakya, Yeni Batı Trakya, Batı Trakya'nın Sesi), Federal Almanya'da da bir (Yeni Adım) yayın organına rastlıyoruz. Türkiye'de 1928 yılında gerçekleştirilen harf devrimi akabinde - Balkanlar'daki diğer Türk topluluklarında olduğu gibi - Batı Trakya Türkleri'ni de etkilemiş ve büyük ölçüde Latin alfabetesi benimsenmiştir. Ancak dini kesime mensup bazı gazete ve dergilerin 1970'li yıllara kadar eski alfabeti kullandıklarını görüyoruz. Günümüzde ise bütünüyle yeni alfabe benimsenmiştir. Altıncı aşın gazete ve dergiden kapanmış olan, ancak arşivleri Yunanistan'da Türk dilinin belgesi durumunda olan yayın organlarından bir kaçının adı söyledir: Azınlık Postası, Batı Trakya, Aliş, Birlik, Öğretmen, Yeni Ziya, Trakya, Ülkü... Bugün ise Batı Trakya'da Türkler Akın,

Divan Edebiyatçılarından Avnî (Fatih)'nin Dimetoka'da doğmasından başka, "Selanikli Tarihi" adlı eseriyle Selanikli Mustafa bu bölgeden yetişmişlerdir. Özellikle Selanik, Türk kültür ve edebiyatının İstanbul'dan sonra önemli ikinci merkezi olmuştur.

Gerçek, İleri, Yankı gazeteleriyle; Hakka Davet, Yuvamız, Arkadaş Çocuk Dergilerini yayımlamaktadırlar. Bu noktada belirtilmesi gereken iki ayrıntı da; İleri gazetesinin 23. sayıya kadar kamuoyu oluşturmak endişesi ile Embros adıyla Rumca da yayınlanmış oluşu ve Rodos Türkleri'nin 1926-1935 arasında "Selâm" adıyla Türkçe bir gazete çıkarmış olmalarıdır...⁽²⁾

III- Batı Trakya Türk Edebiyatı'nın Tanımı:

Genel olarak Türk Edebiyatı'nın önemli bir orijinal bir kolunu oluşturan "Balkan (Rumeli) Türkleri Edebiyatı" kavramı bünyesinde; Bulgaristan Türkleri Edebiyatı ve Yugoslavya Türkleri Edebiyatı yanında Yunanistan'da (Batı Trakya'da) oluşan edebî faaliyetlere "Yunanistan (Batı Trakya) Türk Edebiyatı" adını vermek uygun olacaktır. Bir başka ifadeyle; Batı Trakya'nın Lozan Antlaşması sonucu siyasi olarak Yunanistan'a bırakıldığı 1923'ten günümüz'e kadar bu ülke ve bu bölgede Türkçe olarak gerçekleştirilen edebî faaliyetlerin bütünü, bu tanuma dahil olunabilir... Ancak, bu noktada iki hususun altını çizmek gerekiyor. Birincisi, bu sahada 14. yüzyıldan Lozan'a kadar söz konusu olan edebî faaliyetleri -aşağıda geniş olarak izah edileceği gibi- Batı Trakya Türk Edebiyatı kavramıyla karıştırmamak gerektidir... İkinci önemli nokta ise; Emine İşnsu'nun "Azap Toprakları" romanı gibi Türkiye'de yazılmış konusu Batı Trakya Türkleri'nin çlesi olan eserleri ve yine konusu Yunanistan'da (kısım Batı Trakya'da) geçen Ömer Seyfettin'in "Mehdi" gibi hikâyelerini "Batı Trakya Türk Edebiyatı" kavramının dışında düşünmek gereği olmaktadır...

IV- Yunanistan'da Türkçe Edebiyatın Başlıca Dönemleri:

İlk dönem genelde Türk Edebiyatı içerisinde, ikinci ve üçüncü dönemleri "Batı Trakya Türk Edebiyatı" içerisinde olmak üzere; bu sahadaki (Yunanistan) Türkçe edebî faaliyetleri başlıca üç

dönemde değerlendirmek mümkündür:

1. Lozan Öncesi: Bu sahadaki edebî faaliyetlerin değerlendirilmesi aşamasında öncelikle siyasi yapının edebiyatla ilişkisini ele almak gerekiyor ki, Yunan hakimiyetinden önceki dönem, daha sonra ele alacağımız Yunan hakimiyetindeki iki dönemde çok farklı özelliklere sahip olarak karşımıza çıkmaktadır... Lozan sonrasında bu bölgede oluşan "Batı Trakya Türk Edebiyatı" ni incelemeden önce, Türk Edebiyatı'nın bu sahadaki sağlam altyapısını belirtmek gerekiyor. Bu topraklarda doğan, büyüyen, yetişen şair, yazar ve bilim adamlarına kısaca bir göz atarsak, edebiyatımızda bu bölgenin çok yönlü, canlı, orijinal bir konuma sahip olduğunu görebiliriz. Divan edebiyatçılarından Avnî (Fatih)'nin Dimetoka'da doğmasından başka, "Selanikli Tarihi" adlı önemli eseriyle Selanikli Mustafa bu bölgeden yetişmişlerdir. Özellikle Selanik, döneminde Türk kültür ve edebiyatının İstanbul'dan sonra önemli ikinci merkezi olmuştur. Milli Edebiyat akımını oluşturan "Genç Kalem" hareketi gibi önemli ayrıntıların yanısıra; Büyük Nutuk yazarı olarak edebî kişiliği ile Atatürk ve Aka Gündüz Kutbay bu şehrde doğmuşlardır... Ayrıca Rıfkı Melül Meriç Dedeağac'ta, Necati Cumalı Florina'da doğmuştur. Yine Türkoloji biliminin iki önemli ismi bu bölgeden yetişmiştir. Halk edebiyatı uzmanı Prof. Pertev Naili Boratav Gümülcineli, dil bilgisi uzmanı Prof. Tahsin Bangoğlu aslen Dramalıdır...

2. 1923-1960 Arası: Bu dönem Batı Trakya Türkleri'nin altı asırlık Osmanlı yönetiminden sonra Yunan "insafına" bırakıldığı ve bu "şok'un yarattığı bunalımlarla dolu bir dönemdir. Yunan İç Savaşı, İkinci Dünya Savaşı gibi olaylar Yunanistan Türkleri'ni de etkilemiştir... Kültürel alanda eski yazı, yeni yazı çatışması bir diğer olumsuzluktur. Bölgedeki sözlü halk edebiyatı canlı bir biçimde yaşatılmaktadır. Ancak bu dönemde yazılı edebiyatta bir suskunluk dönemi yaşanmaktadır. Mehmet Hilmi, Batı Trakya Türkleri'nin sıkıntılı ve problemlerini başarılı bir usulüyle hikayelemiştir. Mehmet Arif (Kemal Şevket Batibey) bu döneme ait kimi gözlemlerini bir sonraki dönemde romanlaşdıracaktır.

Türkiye ve Yunanistan arasındaki iyi ilişkiler sonucu Batı Trakyali bir gurup gencin Türkiye'ye eğitim için geldiklerini ve akabinde Batı Trakya'ya dönüp edebî bir hareketi başlattıklarını görmekteyiz.

3. 1960 Sonrası: 1960'lı yıllarda Yunanistan Türk Edebiyatı'nda bir patlamanın görüldüğü yeni bir dönem başlamaktadır. Türkiye ve Yunanistan arasındaki iyi ilişkiler sonucu Batı Trakyali bir grup gencin Türkiye'ye eğitim için geldiklerini ve akabinde Batı Trakya'ya dönüp edebî bir hareketi başlattıklarını görmekteyiz. Bölgedeki diğer şair ve yazarların da katılımıyla canlı bir dönem başlatılır. Gazetelerdeki edebî örneklerin yanı sıra Birlik ve Öğretmen gibi kültür ve edebiyat ağırlıklı iki önemli dergi de bu canlılığı pekiştirmiştir. Yukarıda dejindigimiz Mehmet Hilmi ile birlikte bugün artık hayatı olmayan iki önemli isme öncelikle eğilmek gerekiyor. Mehmet Arif (Kemal Şevket Batibey) bir bölümü Türkiye'de yayınlanan 11 ayrı kitaba imzasını atmıştır. Edebi açıdan önemli eserleri arasında özellikle "Ve Bulgarlar Geldi" (Batı Trakya'da Teneke ile Alarm) (3) ve yine Türkiye'de yayınlanıp 2. Baskısı yapılan "Üzeyir Ağa"(4)adlı romanlar gelmektedir. Yarı belgesel niteliğindeki bu romanlarda Batı Trakya Türkleri'nin Yunan ve Bulgarlara karşı verdikleri mücadeleler anlatılır. Asım Haliloglu ise, folklor, dilbilim gibi konuların yanısıra çocuklara yönelik çalışmalarıyla da dikkati çekmiş ve "Batı Trakya Türkleri Çocuk Edebiyatı"nın kurucusu olmuştur. 1980 yılında ölen şair ve yazarın "Türkler İçin Yunanca" (5)adlı çalışması yayınlanmış ancak, "Çocuklara Manzum Masallar-Hikâyeler" ve "Türkçe-Yunanca Sözlük" adlarında iki önemli çalışması henüz basılmıştır. Halen yaşayan ve Batı Trakya Türk Edebiyatı'nu Yunanistan'da sürdürden şair, yazar ve araştırmacıların adları ve önemli eserleri söyle sıralanabilir: Ali Rıza Saracoğlu; Ey Yağış Toprak, İşık Atatürk, Bir Allah'ım, Yarınlar Sizin Olacak, Rodop Yıldızı (Şiir); Hüseyin Mazlum: Aşıkların Şahı Benim, Adres, Biraz Su, Bir Esmere Gönül Verdim (Şiir); Rahmi Ali: Ay ile Güneş (Hikâye); Hüseyin Alibabaoğlu: Durdur ile Kurkur (Masal), Tevfik Hüseyinoğlu: Tehlike İşareti (Çeviri); halen Türkiye'ye göç etmiş bulunan Abdurrahim Dede: Batı Trakya Türk Folkloru (Halk Bilim)... Güç şartlar arasında eserlerini yayınlatabilen bu şairler yazarlar dışında; Mustafa Tahsin, Naim Kazım, Hüseyin Mahmutoğlu, Mücahit Mümin, Salih Halil, İmam Kasım, Mehmet Çolak,

Kadir Ali gibi şair ve yazarların dergi ve gazetelerde yayınlanmış, kitaplaşmayı bekleyen çok sayıda nitelikli çalışmaları bulunmaktadır... Bütün bu isimlere ek olarak Türkiye ve Almanya'da edebî çalışmalarla bulunan Batı Trakyali şair ve yazarlar da; bu noktada değerlendirilebilir. Genellikle Batı Trakya konusunun siyasi yönünü ele alan bu isimler arasında Türkiye'de Musa Yurt, Nadir Celil, Recep Kara, Tahsin Sönmez; Almanya'da Aşık İzzet Yusuf, Halil Halil sayılabilir... Yunanistan Türkleri Edebiyatı'nda bu üçüncü dönem az sonra zikredeceğimiz problemlere rağmen bütün canlılığı ile sürdürmektedir...

V- Yunanistan Türkleri Edebiyatının Bazı Karakteristik Özellikleri:

1. Konular: Yunanlıların bu ülkedeki Türkler üzerine uyguladığı siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel baskılardan sistemi bir biçimde Lozan'dan beri sürdürülmesi sonucu bu ülkedeki Türk şair ve yazarlarının ele aldığı başlıca tema "huzursuzluk" olmuştur... Bu durumda ele alınabilecek diğer bütün konular geri plâna itilmiş ve ortaya "Huzursuzluk Edebiyatı" diye anılması uygun olan bir edebiyat çıkmıştır... Yunanistan Türkleri Edebiyatı içerisinde bağımsız olarak ele alınması gereken "Batı Trakya Türkleri Çocuk Edebiyatı" ise, bu ülkedeki Türkçe edebiyatın en canlı, en başarılı, en gelişmiş koludur.(6) Ne var ki bu civil civil, sempatik çocuk edebiyatı gerek Türkiye'de, gerekse diğer ülkelerde hak ettiği ilgiyi henüz görememiş değildir. Hüseyin Alibabaoğlu'nun, Batı Trakya Türkleri Çocuk Edebiyatı'nın en önemli ismi olduğunu da belirtelim... Batı Trakya'da Halk Edebiyatı yine bağımsız olarak değerlendirilmesi gereken diğer önemli bir koldur. Bütün Türk topluluklarında olduğu gibi, Batı Trakya Türk toplumunun da kendilerine has canlı bir Halk Edebiyatı potansiyelleri vardır. Geçmiş Şamanizm'e kadar uzanan bu köklü geleneğe ait efsane, manı, atasözü, bilmece, türkî gibi ürünler Abdurrahim Dede tarafından Türkiye'de yayınlanmıştır.(7) Batı Trakya Türk Edebiyatı içerisinde Halk Edebiyatı geleneğine

Bütün Türk topluluklarında olduğu gibi Batı Trakya Türk Toplumu'nda da en yaygın olarak görülen edebî tür "şîir"dir...

bağlı halk ozan tipinde şairlere de rastlanmaktadır. Bir bölümü mahlas kullanan bu şairlerin başlıklarını şunlardır: Yakalı Çoban, Dumanlıdağ, Selami, Aşık Asilsoy, Asumî Haliloglu, Aşık İzzet Yusuf, Aşık Zengin, İnam Kasım... Özellikle Batı Trakya Türkleri açısından İslâm dininin ayrı bir önemi vardır. Ortodoks Yunanistan'da İslâmiyet, Türkükle beraber Yunanistan'daki Türklerin kimliğini belirleyen başlıca iki unsurdan birisidir.⁽⁸⁾ Bu durum Yunanistan Türkleri Edebiyatı'nda yine bağımsız olarak ele alınması gereken "Dîni Edebiyatı"ı oluşturmuştur. Ali Rıza Saracoğlu'nun Bir Allah'ım, Hüseyin Mazlum'un "Adres" adlı dîni şiir kitapları dışında; özellikle Yol, Hakka Davet gibi dîni dergilerde rastladığımız Tevfik Hüseyinoğlu, Hüseyin Salihoglu, İbrahim Şerif, Fehim Mehmetoğlu gibi şairlerin şiirleri Batı Trakya Türk Edebiyatı içerisinde halen devam etmekte olan dîni bir çizgiyi yansıtmaktadır... Atatürk ve Türk tarihi ile ilgili şiir ve yazılar Batı Trakya Türk Edebiyatı içerisinde bir diğer önemli konuyu oluşturmaktadır. Ali Rıza Saracoğlu'nun Atatürk ile ilgili şiirlerini "İşik Atatürk" adlı kitabında topladığını görüyoruz. Batı Trakya Türkleri Selanik'te doğması nedeniyle Atatürk'ü kendileri içinden çıkan en büyük Türk olarak kabul ederler.

"Bir tarafı sayılırız

En büyük övünç benim için"

diyen Mustafa Tahsin'den başka, Rahmi Ali, Naim Kazım, Hüseyin Salihoglu, Hüseyin Alibabaoğlu gibi şairlerin bu alanda güzel şiirler yazdıklarını görüyoruz.

2. Türkler: (Bütün Türk topluluklarında olduğu gibi Batı Trakya Türk Toplumu'nda da en yaygın olarak görülen edebî tür "şîir"dir...) Batı Trakya Türk Şiiri'nin başlangıcı olarak:

"Ey Garbi Trakyali asıl Türk çocuğu ne mutlu sana
Sen hayat verdin kanunla millî kurtuluş savaşına"
misralarıyla başlayan, "Garbi Trakya Millî Marşı"可以说。Bu marşın şairi 1913'te kurulan Batı Trakya Türk Cumhuriyeti, Genel Kurmay Başkanı Süleyman Askeri Bey'dir. Bu şiirden günümüze dek karşılaşduğumuz metinlerde hece, aruz ve serbest tarzlarla rastlıyoruz. Batı Trakya Türk Şiiri'nde konu itibarıyle 1960 sonrası dönemde başlıca üç ana eğilim dikkat çekiyor:

a) Millî-dîni-geleneksel çizgi: Asumî Haliloglu, Ali Rıza Saracoğlu, Hüseyin Mazlum ve Salih Halil bu çizgiyi edebî açıdan sürdürmüştürlerdir.

b) Toplumcu çizgi: Mehmet Çolak bu çizgiyi oluşturan imza olmaktadır.

c) Bağımsız çizgi: Mustafa Tahsin, Rahmi Ali, Naim Kazım, Hüseyin Alibabaoğlu gibi şairleri bu çizgide değerlendirebiliriz.

Hüseyin Alibabaoğlu, Kadir Ali ve Mücahit Mümîn'in şiirlerinde "Ironik" bir yapı ayrıca dikkati çeken bir husustur... Batı Trakya Türk Şiiri halen irili ufaklı yirmi kadar şairle, ama "îçe dönük" bir yapıda ürünler vermektedir.

Batı Trakya Türk Edebiyatı'nda ikinci önemli tür "hikâyeye"dir. İlk başarılı örnekleri daha önce belirttiğimiz gibi Mehmet Hilmi vermiştir. Günümüzde ise Rahmi Ali ön planda gelmektedir. Hikâyeleri Türkiye'de de yayınlanan ve ödül kazanan bu isim dışında, Hüseyin Alibabaoğlu, Hüseyin Mahmutoğlu, Mücahit Mümîn ve Mustafa Tahsin bu türde de ağırlığı olan diğer isimlerdir.

Üçüncü önemli tür "çeviri" türü olmaktadır. Resmi olarak Yunan vatandaşının tabii bir neticesi olarak, Yunanca'yı da iyi bilen Türk şair ve yazarları, klâsik ve çağdaş Yunan şair ve yazarlarından çeviriler yapmışlardır. Bütün bu çevirilerde dikkati çeken nokta genellikle "Özgürlük" temasını işleyen metinlerin çevrilmiş olmasıdır. Önemli çevirilerden birkaçını söyle sıralayabiliriz: Tevfik Hüseyinoğlu; Tehlike İşareti, Roman, Antois Samarakis'ten, Mustafa Tahsin; Yannis Riços, Eleni Siatra, Miços Ligisos, Valazkancı Dimitros'tan çeviri şiirler.

Mehmet Çolak, Argiris Meneros'tan ve Salih Halil, Yannis Riços'tan şiirler... Batı Trakya Türk Edebiyatı'nda diğer türler az ürün verilen türlerdir. Roman türünde daha önce zikrettigimiz Mehmet Arif (Kemal Şevket Batibey)'in "Ve Bulgarlar Geldi" ve "Üzeyir Ağa" adlı eserleri dışında Rahmi Ali'nin "Girdaptakiler" adlı çalışması önemlidir. Eleştiri türünde ise yine Rahmi Ali ve Özellikle Mustafa Tahsin'den bahsetmek gerekiyor. Mustafa Tahsin'in üstün bir usulpta kaleme aldığı "Batı Trakya Türk Azılılığı'nda Şiir" (9)ye dönemin Atina

Bati Trakya Türk Edebiyatı, genel yapısı itibarıyle bir "huzursuzluk edebiyatı" görünümündedir. Yunanlıların sistemli baskları sonucu, bölgedeki edebi faaliyetler de bu baskları dile getiren neredeyse tek boyutlu bir yapıya bürünmüştür.

büyükçisi ve şair Nazmi Akıman'ın şiirlerini konu edinen "Mirasların En Güzelİ"(10)adlı eleştirileri alanında önemli bir boşluğu doldurmuşlardır. Tiyatro türü için deneme niteliğinde iki çalışmayı ele alabiliriz. "Sevda Peşinde"(11)ve "Zamane Çocuğu"(12)adlarındaki bu eserler Birlik ve Yol dergilerinde tefrika edilmişlerdir. Gezi türünde de Mehmet Arif ve Hasan Hocaoglu'nun yazıları edebi açıdan örnek teşkil edecek çalışmalardır...

VI- Problemli Edebiyat:

"Batı Trakya Türk Edebiyatı" genel yapısı itibarıyle bir "Huzursuzluk Edebiyatı" görünümündedir. Yunanlıların sistemli baskları sonucu, bölgedeki edebi faaliyetler de bu baskları dile getiren neredeyse tek boyutlu bir yapıya bürünmüştür... Bu bütün içerisinde "Batı Trakya Türkleri Çocuk Edebiyatı" ve "Batı Trakya Türkleri Halk Edebiyatı" tek boyutlu zincirini kırabilmiş iki ayrı alt konu olmaktadır... Bölgeden başta Türkiye ve diğer ülkelere yapılan göçler, buradaki marjinal edebi potansiyelin gelişimini sürekli olarak engelleyen ikinci önemli problem olarak karşımıza çıkmaktadır... Yunanlıların kültür alanında şovenist tutumları sonucu, bu ülkeydeki edebi faaliyetlerden Batı Trakya Türk şair ve yazarları bilinçli olarak dışlanmıştır. Oysa daha önce "çeviri" türü üzerinde durulurken de belirttiğimiz gibi, bu ülkeydeki Türk şair ve yazarları Yunan şair ve yazarlarının eserlerini Türkçe'ye çevirerek, olumlu bir diyaloga zemin hazırlamışlardır. Bu konuda Türkiye'nin tutumunun da olumlu olduğunu söyleyebiliriz. Batı Trakya Türk şair ve yazarlarından örnekler yayılan Varlık Yıllıklarında Türk-Yunan toplumları arasında Edebiyat dostluğunun kurulması gereği belirtilmektedir.(13)Ancak, altmış yılı aşkın bir birikime sahip Batı Trakya Türk Edebiyatı'na ait bir örnek metnin bile Yunan sanat-edebiyat dergilerinde yer aldığılığını göremiyoruz... Yunan baskısının yarattığı bir başka önemli problem "mahlas" ya da "müstear ad" problemidir. Batı Trakya Türk Edebiyatı içerisinde yer alan yaklaşık kırk kadar şair; ya "Naim", "Filiz" gibi yarımda, ya "Oğuzcan", "Dumanlıdağ", "Gerçekçi" gibi

takma adla, ya da "A.A.", "E.E.", "Gü.Cem" gibi kısaltmalarla ve hatta üç yıldızlı "XXX" sembollerle şiir yazmak zorunda kalmışlardır... Genelde Batı Trakya Türk Edebiyatı'ni oluşturan şair ve yazarların siyasi kişilik ve misyonları ve bu özelliklerinin edebi yönlerini ikinci plâna itmesi, edebi açıdan yapılabilecek değerlendirmeleri güçlendirir bir başka problem olmaktadır... Lozan'dan bugüne Batı Trakya Türk Edebiyatı'nın en önemli kaynağı durumunda olan batı Trakya Türk basımı arşivlerinin henüz akademik anlamda taramamış olması; bir yandan bu edebiyatı kısıt göstermeye, diğer yandan kamuoyunda gerçek boyutyla tanınmasını engellemektedir... Ayrıca, Türkiye'nin Batı Trakya Türk Edebiyatı'na gösterdiği ilginin Batı Trakya'daki mevcut potansiyele oranla yeterli olduğunu söyleyemeyiz. Türkiye'deki edebi çevrelerin, basın-yayın kuruluşlarının Yunanistan'daki Türk şair ve yazarlarına daha yakın ilgi göstermeleri yerinde olacaktır. Yine, değişik ülkelerdeki Türkoloji klîrsülerinin de bu ülkedeki Türkçe edebiyata ilgi duymaları gerekmektedir... Bu edebiyatın bir diğer problemi de teknik imkânsızlıktır. Üretilen uzun hikâyeler ve şiirler halen küçük ebatta ve genelde tek sayfa çikan gazetelerde çok az sayıda yayınlanabilmektedir. Daha önce kapanmış olan Birlik ve Öğretmen gibi sanat, edebiyat, kültür ağırlıklı yeni bir bağımsız dergiye acilen ihtiyaç vardır. Halen, Batı Trakya Türk şair ve yazarlarına ait yirmiden fazla baskıya hazır eser dosyalarda maddî ve teknik problemler yüzünden beklemektedir. Bu alt konuya ilgili olarak dile getireceğimiz son problem; Batı Trakya Türk Edebiyatı'ni Türk ve dünya kamuoyunda tanıtabilecek şiir ve hikâyeler antolojilerinin -bu edebiyatı oluşturan şair ve yazarların da gündeme getirdiği gibi-(14) eksikliği konusudur...

VII- Sonuç:

Bugünkü Yunanistan topraklarının da içinde yer aldığı Balkanlar, asırlarca Türk Edebiyatı'na sayısız şair, yazar yetiştirmiştir. Bu yüzyılın başlarında Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılması ile Balkanlar'da yaşayan Rumeli Türklerinin bir bölümü

Osmanlı İmparatorluğunun dağılması ile Balkanlar'da yaşayan Rumeli Türklerinin bir bölümü Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya'da kalmışlardır. Bugün başka milletler, başka rejimler içerisinde dillerini, edebiyatlarını yaşatmaktadır.

Bulgaristan, Yugoslavya, Yunanistan ve Romanya'da kalmışlardır. Bu gün başka milletler, başka rejimler içerisinde dillerini, edebiyatlarını yaşatmaktadır... Yunanistan'da yaşayan Türkler, Bulgaristan ve Yugoslavya Türkleri yanında, Balkan Türkçesi'nin üçüncü önemli dairesi konumundadırlar... "Yunanistan'daki Türklerin yazılı edebiyatları gelişmemiştir..." (15görülü, anlatılan ayrıntıların ışığında yeniden değerlendirilmesi gereken bir görüşür...) Görünüm itibarıyle doğru olan bu düşüncenin, hangi şartlar altında olduğunu da bilmek yerinde olacaktır. Yunanistan'da oluşan Türkçe edebiyatı sürdürün şair ve yazarlara baktığımızda ilk planda "Türklük", ikinci planda "Rumelilik, Batı Trakyalılık" duygularının hâkim olduğunu görüyoruz... Sadece bu özellik bile Yunanistan'daki Türkçe edebiyata daha bilinçli olarak eğilmek gerektiğini ortaya koymaktadır. 19. asra kadar Rumeli'den yetişen şair ve yazarlarımız; "... Hele Rumelili ozanlarında yerlilik, nerdeyse genelleşebilecek bir özelliklektir." (16) gibi bir tanıtımla Türk Edebiyatı Tarihi'nde yerlerini almışlardır... Bugün Balkanlar'da yer alan ülkelerde yaşamakta olan iki milyonun üzerindeki Rumeli Türkleri'nin içinden yetişen yüzlerce şair ve yazar çok daha güç şartlar altında Türkliği ve Türkçe'yi yaşatıyorlar... Yunanistan'da yaşayan Batı Trakya Türkleri de - ayrıntılarıyla örneklemeye çalıştığımız gibi- güç şartlarda oluşturdukları "Batı Trakya Türk Edebiyatı" ile üzerlerine düşen tarihî görevi başarıyla yerine getirmiştir...

KAYNAKÇA :

1. ORHONLU Cengiz, "Yunanistan Türkleri", Türk Dünyası El Kitabı, Ankara, 1976.
2. EREN Halit, "Batı Trakya'daki Türkçe Süreli Neşriyat Üzerine", 6. Milletlerarası Türkoloji Kongresi Tebliği, İstanbul, 22 Eylül 1988.
3. BATIBEY Kemal Şevket, Ve Bulgarlar Geldi, Boğaziçi Yayınları, İstanbul.
4. BATIBEY Kemal Şevket, "Üzeyir Ağa", 2. Baskı, Dede Korkut Yayınları, İstanbul, 1974.
5. HALİLOĞLU Asım, "Türkler İçin Yunanca", Akin Yayımları, Gümülcine, 1965.
6. SAĞLAM Feyyaz, "Batı Trakya Türkleri Çocuk Edebiyatı", Batı Trakya'nın Ses, Temmuz-Ağustos, 1988, S: 5, s: 32-40, İstanbul.
7. DEDE Abdurrahim, "Batı Trakya Türk Folkloru", Kültür Bakanlığı Y., Ankara, 1978.
8. ORAN Basın, "Türk-Yunan İlişkilerinde Batı Trakya Sorunu" Ankara, 1986, S: 84-91.
9. TAHSİN Mustafa, "Batı Trakya Türk Azılığında Şiir", Yeni Adım, İşkeçe, 1987.
10. TAHSİN Mustafa, "Mirasların En Güzel", İberi, 13.4.1984, S: 339, Gümülcine.
11. KOÇAN Hüseyin, "Sevda Peşinde", Birlik, S: 20-21, 1968, Gümülcine.
12. ISLAMOĞLU, "Zamane Çocuğu", "Yol", S: 8, Gümülcine
13. Vurşak Yıldız, 1984, S: 351, İstanbul,
14. TAHSİN Mustafa, "Batı Trakya Türk Azılığında Şiir", Yeni Adım, İşkeçe, 1987.
- HALİL Salih, İberi, 13.3.1987 S: 446 ve 20.5.1988 S: 519, Gümülcine
15. KAPLAN Prof. Dr. Mehmet, Edebiyat III, İstanbul, 1977, Devlet Kitapları, (Dış Türkler Bölümü), s: 314.
16. ÖZKIRIMLI Atilla, "Türk Yazamında Akımlar", Türk Dili, S: 349, S: 413.

Gümülcineli Ahmed Âsim Efendi *

(Ö. 1329/1911)

Hazırlayan: Cevat İZGİ

1252 yılında Gümülcine'nin Terzivirân köyünde doğdu. Babası, Müderris-zâdeler soyundan gelen ve 1253 yılında ölen, adı geçen köydeki Medrese-i Kebîr müderrislerinden Muhammed Efendi'dir.

İlk tahsilini köyündeki sibyan mektebinde yaptıktan sonra, Medrese-i Kebîr'de okudu. 1262 yılında tahsil için İstanbul'a gelip Fâtih dersiâmlarından Karinâbâdi Abdurrahman Efendi'nin derslerine devam ederek icâzet aldı. 1279 yılında yirmiyedi yaşında iken Fâtih Camii'nde derse çıkış 1280 yılında Fetvâhâne'de yapılan rüüs imtihânında başarı göstererek İbtidâ-yi Hâric'ten bir kış'a İstanbul müderrisliği rüûsu aldı. 1282'de huzur dersleri muhâتابlığına tâyin edildi. 1292 Ramazan'ında Sultan Abdülaziz'in huzûrundaki mukarrirlik vazifesini yerine getirmeye başladı. Takrir tarzi pâdişah tarafından beğenildiği için hâzır ihsanlara nâıl olduğu gibi Meclis-i Tadkikât-ı Şer'iyye üzâlığına tâyini ve maâşının da ikibin kuruşa yükseltilmesi için irâde çıktı. 1292'den 1300 yılına kadar sekiz yıl içinde Fetvâhâne'yeki bütün imtihânarda mürmeyyizlik ettiği gibi Întihâb-ı Hükkâm üzâlığında da bulundu. Sultan Abdülaziz devrinde muhâتاب olarak bulunduğu derslerin pâdişahça beğenilmesi üzerine maaşı üçbinbeş yüz kuruşa yükseltilerek Mehâkim-i Nizâmiyye Riyâseti'ne tâyin edilmişse de öğretme engel olacağı için istifâ etti. Mukarrirliği 1292'den 1324'e kadar olmak üzere 33 yıl devam etti. 1279'da başladığı dersiâmlığı onsekiz yıl sürdürerek 1297'de icâzet verdi. İkinci defâ olarak Tasavvûrât'tan başladığı tedrisi ise 1309 yılında icâzet vermekle tamamladı. 1309 yılında üçüncü defâ 'Kâdi-mîr'den başladığı tedrisi 1314 yılında icâzet vererek sona erdirdi. 1300 Ramazan'ında huzurda yapılan dersten sonra

irâdeyle Ders Vekâleti'ne tâyin edildi. Bu târihte ayrıca ek memurluk olarak kendisine Meclis-i İmtihân-ı Kurâ Reisliği verilmiştir. Aralıksız yirmibeş yıl bu vazife de bulunduktan sonra vücut ârizası dolayısıyla 31 Temmuz 1324'te her iki vazifeden de istifâ etti. Daha sonra 1 Eylül 1325'te kadro hârici oldu. Tedris rütbesi, II Ramazan 1289 tarihinde Hâmise-i Süleymaniyye'ye, 15 Zilkâ'de 1293'te ise Süleymaniyye'ye yükseltildi. Takrir ettiği derslerin pâdişâhça beğenilmesinden ötürü, 5 Şevval 1300'de ikinci rütbeden Mecidi, 15 Ramazan 1301'de Gümüş İmtiyaz, 2 Zilkâ'de 1303'te ikinci Osmanlı, 24 Ramazan 1304'te Harameyn, 15 Şevval 1305'te birinci Mecidi, 20 Şevval 1307'de İstanbul, 1 Ramazan 1309'da Anadolu Kazaskerliği, 12 Rebiülevvel 1312'de Rumeli Kazaskerliği, 29 Zilkâ'de 1322'de Altın Liyâkat, 9 Recep 1324'te birinci rütbeden Osmanlı nişan ve pâyelerine nâıl oldu. 4 Recep 1329 tarihinde Erenköy'deki yazlığında vefat etti ve Fâtih türbesi haziresine gömüldü.

Ahmed Âsim Efendi, dört kardeşin ikincisidir. Kardeşlerinden, ağabeyi Mahmûd Celâlüddîn Efendi ile küçük kardeşi Yusuf Ziyâuddîn Efendi de dersiâmları ve huzur dersleri ders muhâtabaları idiler. Öbür kardeşi Osman Nûrî Efendi ise, uzun yıllar Kırkkilise (=Kırklareli)'de idâdi müdürüüğünde bulunmuştur. Huzur dersleri muhâtabalarından ve son Osmanlı devri şeyhülislâmlarından Mustafa Sabri Efendi'nin eşi Ulviye Hanum, Ahmed Âsim Efendi'nin büyük kızıdır.

Eşi Bahtiyar hanum kendisini şöyle tanıtmıştır:

"Uzun boylu, mavi gözlu, kumral sakallı, gâyet yaşıklı bir zat. Sakalının yanakları üzerindeki kışma biraz seyrek olduğu için, 'Köse Âsim Efendi' de derlerdi. Heybetli, vakûr, âli-cenâp, kendisini ilk görern kimse üzerinde dahi saygı uyandıran bir şâhiyet idi. Beyaz sarık sarar, siyah lâta giyerdî. Huzur derslerinde bulunduğu zaman yakası sirmalı, önlü tamamen sirmalı, yeşil binâ giyer, göğsâne baştanbaşa nişanlar takar-

(*) Huzur Dersleri, II, 147-149; Son Devir Osmanlı Ulemâsi, I, 115-116.

di. Sarığı üzerine iki parmak genişliğinde sırma takardı. Kendisine tâhsîs edilen arabada ağası karşısında oturuer, saraya öyle giderdi.”

Âsim Efendi, anadili Türkçe'den başka Arapça ve Farsça da yazıp konuşurdu. Kitapları, kardeşi Osman Nûri Efendi'nin dâmâdi Antepli Şevket-zâde Halil Fevzi Efendi tarafından 2 Kasım 1337 (Rebiülevvel 1341) târîhinde İzmirli İsmâîl Hakkı Ktp. (Süleymaniye)'ne hediye edilmiştir.

Eserleri:

1. Huzûr-i Humâyûnda Takrir Olunan Ramazân Mev'izeleri (Tefsir. A-T) Bu eser, Âsim Efendi'nin Ramazan'da pâdişâh huzûrunda vermiş olduğu yirmibes dersi ihtiyâ etmektedir. Müellifin elyazısıyla tek nüshası İzmirli İsmâîl Hakkı Ktp., nr. 1493'te kayıtlı bulunmaktadır. Âsim Efendi'nin eşi Bahtiyar hanum tarafından her risâlenin ilk yaprağı üzerine şu not düşülmüştür:

“Meşihat-i İslâmiyye Ders vekîl-i esbâki huzûr-i humâyûn mukarrirlerinden ve sudûr-i izâmından Gümâlcînâ Ahmed Âsim Efendi merhumun Ramazân-i seâfide huzûr-i pâdişâhîde takrif eylemiş olduğu ders-i şerîfi muhtevî ve merhûm-ı müşârûnileyhin hatt-i desîtle muharrer işbu risâle Ayntâpi Şevketzâde Halil Fevzi Efendi'nin delâlet ve vesâtiyle tarafından İzmirli İsmâîl Hakkı Beyefendi'nin kütüphânnesine ihdâ edilmiştir.”

Gurre-i Rebiülevvel sene 1340

Teşrin-i sâni sene 1337

Merhûm-ı müşârûnileyhin zevcesi

Bahtiyar

2. er-Risâletü'l-Hamidiyye (A): Âsim Efendi'nin Şeyhülislâm Üryânîzâde Ahmed Es'ad Efendi'nin şeyhülislâmlîği zamanında Hamidiyye Medresesi için yapılan imtihanda, çeşitli ilimlere dâir tertip etmiş olduğu sorulu cevaplı bir eser olup 6 Muâharrem 1306 tarihinde sahaflar arasında Bosnalı Hacı Muâharrem Efendi'nin matbaasında basılmıştır. Müellif bu eserini, 1305 yılı Zilhicce ayının 16. Cuma günü kuşluk vaktinde bitirmiştir. 13 sayfadır.

Başı:

الحمد لله على ما أنعم وعلم من البيان ما لم نعلم... أما بعد فيقول البائس الفقير إلى الله الغنى الخبير أحد عاصم ابن محمد الكومنجي المأمور بتمييز الطلبة المستحقة لدرجات المدرسة الخميديه...

3. Ruûs İmtihâni Risâlesi: Âsim Efendi bu eserini Bodrumlu Ömer Efendi'nin şeyhülislâmlîği devrinde yapılan ruûs imtihanları için hazırlanmış olup basılmıştır.

Huzur Dersleri'nden notlar. Ahmed Âsim Efendi'nin eserinden sayfalar.

Bir Toplantının Ardından...

İstanbul Aydinlar Ocağı Konferans Salonunda "Bati Trakya Gerçeği ve İnsan Hakları" adıyla bir seminer düzenlendi...

Konferansa katılan konuşmacılar

İstanbul Aydinlar Ocağı Konferans salonunda, 21 Ocak 1989 Cumartesi günü saat 14.00'te "Bati Trakya Gerçeği ve İnsan Hakları" konulu bir seminer düzenlendi. Aydinlar Ocağı, bilindiği gibi her ay kamuoyunu mesgul eden bir konuyu ele almakta, bu konu hakkında yetkili kişileri konuşmacı olarak davet ederek ele aldığı konuya açıklık getirmeye çalışmaktadır.

İşte son zamanlarda Yunan Hükümeti'nin, Batı Trakya Türklerine uyguladığı insanlık dışı davranışların artmış olması, Aydinlar Ocağı yetkililerini böyle bir toplantıyı yapmaya sevk etmiştir. Söz konusu konferansa oturum başkanı olarak Prof.Dr. Mustafa E. Erkal, konuşmacı olarak da Sayın Prof.Dr.Cihat Özonder, sayın Halit Eren, sayın Tahsin Salihoglu ve sayın Mehmet Tomsu katılmışlardır.

Konferansın açılış konuşmasını Aydinlar Ocağı başkanı sayın Prof.Dr.Nevzat Yalçıntaş yapmıştır. Yalçıntaş konuşmasında: "Ocağımız, çeşitli insan hakları ihlalleri ile karşı karşıya bulunan Batı Trakya Türklerine uygulanmakta olan çeşitli baskuları ortaya koymayı görev bilmektedir. Bu nedenle, yıllık programımızın içinde Batı Trakyalı soydaşlarımızın problemlerine yaklaşabilmek için, böyle bir toplantı'nın ya-

Bu gün Yunanistan'ın A.E.T. ülkesi olması, Batı Trakya Türk Toplumu'nun haklarını arama imkanlarını çoğaltmıştır. Mücadelenin başarılı olabilmesi için sadece iyi bir organizasyon gerekmektedir.

pilmasını uygun bulduk." diyerek kurşufe sayın Prof.Dr. Mustafa E. Erkal'ı davet etmiştir.

Mustafa E. Erkal da konuşmasında: "Batı Trakya'da Türkler üzerindeki baskı ve zulüm devam etmektedir. İnsan hakları konusundaki ihlaller dünya kamuoyuna iyi duyurulmalıdır. Bilimde ve kültürde ırkçılık yapan Yunanistan karşısında kültür politikamız Hümanist anlayışa terk edilemez. Türk toplumu, Hümanizm adı altında yeni soykürüyü ve atalar aramamalıdır. Kültürde Grek-Latin köklere dönüş arayışları bir İtopya ve teslimiyetçilikdir" demiştir.

Daha sonra "Türk-Yunan İlişkileri ve Batı Trakya" konulu bir konuşma yapmak üzere sayın Prof.Dr.Cihat Özönder söz almıştır.

Özönder konuşmasında, Yunanistan'ın 1800'lü yıllarda başlayarak günümüzde kadar Türkiye üzerindeki emellerine ulaşmaya çalıştığını vurgulayarak, bunu yeni kuşaklara da aşındığını belirterek, "Bugün soydaşlarımızın üzerinde yoğunlaşan baskilar, soydaşlarımızı 29 Ocak yürüyüşü gibi bazı eylemlerde bulunmağa zorlamıştır ve bunda da başarı sağlanmıştır" demiştir.

Daha sonra konuşma sırası sayın Halit Eren'e gelmiştir. Halit Eren'de "Batı Trakya'da Ekonomik ve Kültürel Baskılar" konusunu ele aldığı konuşmada özet olarak sunuları dile getirmiştir: "Batı Trakya'da yaşayan soydaşlarımızın eğitim mützeselerini kendilerinin kurabileceği hükümlü Lozan anlaşması ile tespit edilip karara bağlanmıştır. 1951 yılında yapılan Türk-Yunan kültür anlaşmasıyla Batı Trakya'daki Türk ilkokullarına kitap gönderilmesi öngörülümses de, bu gün bu anlaşmaların hiç birisi uygulanmamaktadır. Türk hükümetinin gönderdiği kitaplar, Yunanlılarca depolarda çırıtlı-

Toplantıya katılan temsilcilerimiz, Halit Eren ve Genel Başkanı Tahsin Salihoglu

meye terkedilmektedir."

Ankara Batı Trakyalılar Derneği Genel Başkanı sayın Mehmet Tomsu ise dinleyicilere söyle hitap etmiştir: Yunan Hükümeti bugün Batı Trakya'daki Türk Azılığı Batı Trakya'dan nasıl kaçırabileceğinin hesabını yapmaktadır. Bu düşünceleri arasında şiddet kullanmak da dahil her türlü ekonomik ve kültürel baskı bulunmaktadır.

Yunan vatandaşlık yasasına getirilen 19.maddede, Yunan uyruğunda bulunan bir Türk geçici de olsa Yunanistan'ı terk ettiğinde vatandaşlığından iskat edilebilmektedir. Bu yöntem ile Yunanistan bu güne kadar yüzlerce Batı Trakya Türk'ünü vatandaşlığından iskat etmiştir. İkinci olarak Yunan hükümeti, Yunanistan'daki soydaşlarımızı iş bulma vaadi ile çeşitli şehirlere gitmelerini sağlayarak, bunların Türklerini zayıflatmayı amaçlamaktadır.

Bu gün Yunanistan'ın bir A.E.T. ülkesi olması, Batı Trakya Türk Toplumu'nun haklarını arama imkanlarını çoğaltmıştır. Mücadelenin başarılı olabilmesi için sadece iyi bir organizasyon gerekmektedir.

Son konuşmacı olarak söz alan İstanbul Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı sayın Tahsin Salihoglu'da konuşmasında, Batı Trakya'daki Müslüman Türk Azılığının İnsan Hakları Mücadelesine değinmiştir. Tahsin Salihoglu konuşmasına başlamazdan evvel, Aydınlar Ocağı'na Batı Trakyalıların milli davasına bir günlerini ayırdıkları için teşekkür etmiştir. Daha sonra da Batı Trakya Türkleri'nin içinde bulunduğu durumu Avrupa ülkelerinde duyarılmasını gerekliliğini vurgulamıştır. Dolayısıyla da bu girişimlerinin kağıt üzerinde kalmayıp, fiili olarak yerine getirilmesinin zaruri olduğunu belirtmiştir...

BURSA'DA MİTİNG

Mitingden bir görünüş

Bursa'da Yunan mezalimi lanetlendi

Bati Trakya Türkleri Dayanışma Derneği tarafından 5 Şubat 1989'da Fomara Meydanı'nda düzenlenen mitingde Yunanistan'ın Türkler'e yaptığı baskilar kınandi.

Mitingde konuşan Dernek Genel Başkanı Tahsin Salihoglu Davos ruhunun tuzruhu haline dönüştüğünü söyleyerek "Davos'a lanet olsun... Davos ruhu uyutmacasıyla Türk devletini kandırdığını zanneden palikarya, tekrar azmaya başla" dedi.

Bu arada mitinge katılan Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem Barışık da Türkler'in Yunanistan'da baskı altında bulunduğu bil diklerini söyleyerek "Vatandaşlarımız yerlerinden ayrılmaların. Devletimiz onların yanındadır" diye konuştu.

Yunanistan'daki Türklerle yapılan

baskiları kınamak amacıyla Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği tarafından düzenlenen mitingde konuşan Dernek Genel Başkanı Tahsin Salihoglu "Davos'a lanet olsun. Davos ruhu, Tuz ruhu haline geldi" dedi.

Fomara'daki mitingi, Yunanistan'da bulunan 120 bin Türk'e yapılan haksız muameleleri dünyaya duyurmak amacıyla düzenlediklerini belirten Salihoğlu, şöyle konuştu:

"Lozan anlaşması imzalandığı gün, Batı Trakya'da eklebilecek arazilerin yüzde 84'ü Türklerin elinde iken, şu an bu arazilerin yüzde 25'ine dahi sahip değildir. Bu durum Yunanistanın sinsi ve sistemli baskıcı politikasının bir örneğidir. Asımlere etmek istedikleri, Batı Trakya Türklerinin gerçek durumunu ve Yunanlıların oyunlarını dünya milletlerine anlatmak görevimizdir. Ecadımızdan kalan toprakların gasp edilmemesini istiyoruz. Davos ruhu uyutmacasıyla Türk devletini güya kandırdığını zanneden Yunanlı Palikarya, tekrar azmaya başladı. Yunanlı bugün, camilerimizi basmakta, Türk isimlerini yasaklamakta, topraklarımıza elimizden almaktadır. Yalnız, Yunan palikaryaları sunu iyi bilsinler, Batı Trakya'daki Türkler, Türk doğdu ve Türk olarak ölecektir. Bütün dünya ömründe, Yunan mezalimini lanetliyoruz. Batı Trakya'daki Türkler varolma savaşını sürdürerek isteklerini protesto ediyoruz."

Bu arada, mitinge katılan Belediye Başkanı Ekrem Barışık, Türk vatandaşların Yunanistan'da baskı altında olduklarıunu bildiklerini dile getirirken, "Yunanistan'da bulunan vatandaşlarımız yerlerinden ayrılmamıştır. Devletimiz onların yanındadır. Türkler barbaş diyenler, yanıyorlar. Asıl barbarlar, Yunanlardır. Türkler bir şerefdir, gurur duylur. Batı Trakya Türklerinin yanındayız" şeklinde konuştu.

Mitingden çeşitli görüntüler

İskeçe'nin Höyüköy ve Gökçeler'deki soydaşlarımıza ait araziler polis zoru ile Yunanlılara veriliyor

Geçtiğimiz 25 Ocak Çarşamba günü, Iskeçe'nin Gökçeler köyü sakinleri kalktıktan sonra, köylerinin Yunan toplum Polisleri tarafından adeta muhasara altına alındıklarını gördüler.

Iskeçe, Gümülcine ve Kavala bölgelerinden gelen elleri kalkanlı, çoplu, göz yaşartıcı bombalarla donatılmış Yunan toplum polisleri (MAT), Gökçeler köyü çevresinde sanksi çektikten bir duvar oluşturmuşlardır.

Daha sonra bölgeye gelen Iskeçe Savcısı, Vilayet Müdürü ve Polis Müdürü hazırladıkları yazılı bir karar zorla Nahiyeye Müdüriye vermişlerdir. Kararda bölgeye yapılacak giriş çıkışların kontrol altında tutulduğu ve her türlü toplu yürüyüşün yasaklandığı belirtiliyordu. Yunan makamlarınca yapılan bu planlı koordinasyonun amacı, Gökçeler ve Höyüköylü soydaşlarınızın yıllardır işledikleri toprakları rahatça yöre Hristiyanlarına vermekti. Ve planladıkları gibi, zor kullanarak kısa bir süre sonra Yunanlılara ait traktörler Türkler'in arazilerini sürmeye başlıyordu.

Masum Batı Trakyalı Türk köylüsünün artık yapacağı bir

şey kalmamıştır. Hüsrان ve hüzünle yaşlı gözlerle ellerinden zorda gasp edilerek alınan toprakları seyrediyorlardı. Bazen de "Siz doyun biz aç kalalım" diye hep bir ağızdan bağışıyorlardı.. İçerisinden bazılarının bu haksız girişime daha fazla dayanamayıp, canlarını ortaya koyarak olaylara müdahale etmeye kalkmalarının da bir yaran olmamıştır. Bu arada Yunanlı yetkililerle çıkan tartışmalar sonucunda, köyün Türk öğretmenlerinden "Şehmi Demiroğlu" isimli soydaşımız Yunanlı Polisler tarafından takalanmıştır.

Ardından Yunan Jandarma Komutanının, "Sizler Kıbrıs'ta Rumlar'ın arazilerini istediginiz gibi alırken, burada hak iddia etme hakkına sahip değilsiniz" dediği gözlenmiştir.

Azınlık ve yabancı basın mensuplarının olay yerine geldiklerini gören Yunanlı yetkililer, bu kişileri olay yerine sokmamışlardır.

Oktay Mehmet

Yunanistan Avrupa'ya şikayet edildi

Batı Trakya'daki Yunan zulmü, 8 bin Avrupalı parlamentere şikayet edildi. İngilizce, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Almanca ve Flamanca olarak bastınan broşürlerde "Yunan zulmü müslüman Türklerin cami ve mezarlannı dizerlerle yıkıyor" denildi. Yunanistan'daki yönetimin, Batı

Bu fotoğraf 14/2/1989 tarihinde Gümülcine'nin Büyük Doğanca köyündeki bir duvardan alınmıştır. Fotoğrafta "Türkler Trakya'dan Dışarı" cümlesi yazmaktadır...

Yunanlılar düşüncelerini artık duvarlara yazarak belirtiyorlar

Yunan Hükümeti'nin son zamanlarda Batı Trakya Türkleri'ne uyguladığı yoğun, ekonomik, kültürel, siyasi baskı politikası ile amacının Yunanistan'da yaşayan Türk Azınlığı başka bir ülkede yaşamaya zorlamak olduğu anlaşılmaktadır. Yunan Hükümeti'nin bu baskı politikası bütün Azınlık Halkı tarafından çok iyi bilinmektedir. Son zamanlarda ise Türklenin yoğunlukta yaşadığı bölgelerde yazılan "Türkler Trakya'dan Dışarı" sözleri ile bunu herkese açıkça duyurmağa başlamaktadır.

Bugün Batı Trakya'da bir çok Türk köyünün, köy duvarlarında ve başka yerlerde "Türkler Trakya'dan Dışarı" cümlesi ne rastlamak mümkündür.

Bu ve benzer yazıların böyle rahatça, korkusuzca her yerde yazılabilmesi, yazanların arkasında nasıl bir gücün olduğunu, dolayısıyla da Yunanistan'ın politikasını açıkça ortaya koymaktadır.

Oktay Mehmet

Trakya Türklerini, "Kendi topraklarında esir ettiğim" öne sürülenken, "Batılı parlementler Yunanistan'daki bu zulme karşı tavır koymaya" dəvet edildi.

B. Trakya Türk Dernekleri tarafından 15 Avrupa ülkesindeki 8 bine yakın parlamentere gönderilen broşürlerde, "İnsan haklarına saygı, insan haklarının takipçisi ülke ve kuruluşlara sesleniyoruz. Batı Trakyalı kendi vatanında esir durumuna düşüren Yunanistan'ın antodemokratik uygulamalarına dur demek, günümüz insanların kaçınamayacağı insanlık görevidir. Batı Trakyalılar sizden destek bekliyor" denildi.

Atina'ya ultimatom gönderdiler Batı Trakya'da Türkler şimdi de vakıfları için ayaklandılar

• Gümülcine Evkaf İdare Heyeti, Lozan ve İslâm inancına aykırı bugünkü uygulamalar değiştirilmezse istifa edeceğini Yunan hükümetine bildirdi.

Batı Trakya'da, büyük istimlak, toprak gasp ve işgallerine karşı mücadelede vermek üzere, büyük karar gönüne kadar sessiz bir bekleyiş içinde giren Türk azınlığı, 10 Mart 1989 günü yöneticilerinin cesur bir girişimi ile vakıfları için de ayaklanıp yeni bir cephe açtı.

Gümülcine Evkaf İdare Heyeti, Yunan hükümeti tarafından, vakıfları ve yöneticilerinin kanuni varlığını teminat altına alacak yeni bir kanuni düzenlemeye gitmeden takdirde,

toplula istifa etmeye kararlı olduğunu ilan etti.

Gümülcine Evkaf İdare Heyeti adına, başkan Hafız Yaşa Mehmetoğlu, valiye ve vakıfla ilgili icra makamı olan Yunan Milli Eğitim ve Diyanet İşleri Bakanı'na bir muhabir teklifi göndererek, halen Batı Trakya'da Türk-Müslüman vakıfları ile ilgili kanuni düzenin yarattığı büyük aksaklıkları, bunları yutmayla çalışan kötü niyetlilere fırsat verdiği belirtti. Muhtırada, aksaklıkların açık kapılar braklığı da dile getirildi. Muhtırada, Batı Trakya'da azınlık temsilcilerine, milletvekillerine ve evkaf yönetim kurulları ve başkanlarına sorulmadan çıkarılan 1091-1980 sayılı işlemes durumındaki kanunun, esasen Lozan Andlaşması'na ve İslâm'ın kutsal kanunuına tamamıyla aykırı olduğu vurgulandıktan sonra, en kısa zamanda tedbir alınması, aksi halde evkaf idare heyetinin toplula istifası ile doğacak olaylardan ve bütün sonuçlarından hükümetin sorumlu olacağının bildirildi.

Batı Trakya'da vakıflar, 1980 yılına kadar halen yürürlükte bulunan 2345/1920 sayılı kanuna göre yönetilirken, Yunan hükümet, mecliste onaylanan 1091/1980 sayılı bir kanulla, Türk vakıfları ve yöneticilerinin kontrol ve tayin etme yoluna gitti. Ancak azınlığın tepkisi sebebiyle, söz konusu kanun, uygulanmadı, fakat filen yürürlüğten de kaldırıldı. Azınlık liderlerinin görüşleri alınmadan çıkarılan bu kanun, şimdi Batı Trakya'da Türk vakıfları ile yöneticileri için 1980 yılından bugüne kadar "**Demoklis'in kılıcı**" gibi başların üstünde bir baskı ve tehdit unsuru olarak tutulmaya devam etti.

Türkiye Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz

Yılmaz: "Batı Trakya Türkleri en az bizim kadar Türkler"

Türkiye Dışişleri Bakanı Sayın Mesut Yılmaz geçtiğimiz günlerde Avrupa'daki bir toplantıdan istifa ederek Yunan Meslekiçi Sayın Karolos Papoulias'la da ikili bir görüşme yapmıştır.

İki ülke sorunlarının ele alınması bu görüşmede Batı Trakya Türklerinin sorunları da Sayın Yılmaz tarafından dile getirilmiştir.

Görüşmelerden sonra gazetecilerin sorularını yanıtlanırken Sayın Papoulias biraz güç durumda kalmış ve bilinen "**Batı Trakya'da Türk Azınlığı yoktur; Müslüman Azınlığı vardır, Batı Trakya'da hristiyan-müslüman aynı yapılmamaktadır...**" gibi söylemeler gazetecilerin sorularını değiştirmek istemiştir.

Türkiye Dışişleri Bakanı Sayın Mesut Yılmaz ise, Türkiye'ye dönüşünde Atatürk Hava Limanında verdiği demeçte Batı Trakya Müslüman-Türk Cemiyatı arasında büyük bir mutluluk yaratmış.

atı açısından çok önemli açıklamalarda bulunmuştur. Sayın Yılmaz özette söyle demiştir:

"Batı Trakya Türkleri en az bizim kadar Türkler: Onların Türkiye Türklerinden tek farklılığı anda Yunanistan toprakları içinde yaşamaktır olmalıdır."

Bu, sayılan 150 bin bulan Batı Trakya Türklerinin hakları ilk anlaşmalar ve uluslararası anlaşmalarla belirlenmiş ve garanti altına alınmıştır. Ayrıca, Avrupa Konseyi, Helsinki Sözleşmesi vs uluslararası kanunlara karşı da Yunanistan, Batı Trakya Türklerinin haklarını koruma yükümlülüğü altına almıştır. *"Biz, Türkiye olarak, bu soydaşlarımızın haklarını korumak içi, her düzeye mücadele edeceğiz."*

Türkiye Dışişleri Bakanı Sayın Mesut Yılmaz'ın yukarıdaki sözleri 150 bin kişilik Batı Trakya Müslüman Türk Cemiyatı arasında büyük bir mutluluk yaratmıştır.

Batı Trakya İslâm Ülkelerinin Gündemine Girdi **Batı Trakya uluslararası sahnede**

Batı Trakya meselesi, ilk kez Türkiye tarafından uluslararası politika sahnesine getirildi. 18 İslâm Dışları Bakanları toplantısı için gittiği Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da Dışları Bakanı Mesut Yılmaz bir konuşma yaparak Batı Trakya meselesine temas etti. Şırıduyudeğin sadece Türk-Yunan işçileri çerçevesinde, iki taraf arasında bir pürüz teşkil eden bu mesele, böylece, ilk kez bir uluslararası toplantıda ortaya atılmış oldu.

Dışları Bakanı **Mesut Yılmaz**, 46 İslam ülkesinin temsilcileri önünde yaptığı konuşmada, Batı Trakya meselesini gündeme getirdi. **Yılmaz**, konuşmasının Bulgaristan ile ilgili bölümünün hemen ardından "Bulgaristan Türkleri gibi Batı Trakya Müslüman Türk azılığının durumu ve esenliği de, Türkiye'nin ilgi alanındadır" dedikten sonra, Batı Trakya'daki Türk azılığının tarihi ve hukuki konumunu anlattı. Bakan **Yılmaz**, daha sonra Batı Trakya Müslüman Türk azılığının Yunan vatandaşlığı olmakla birlikte Lozan Anlaşması'ndan doğan dini, etnik ve kültürel haklarına saygı gösterilmesi gerektiğini, bunun da zaten Yunanistan'ın da taraf olduğu son uluslararası anlaşmanın gereği olduğuna işaret etti. **Mesut Yılmaz'ın** Batı Trakya konusuna çok dikkatli seçilmiş kelimelerle birlikte yaklaşmasına rağmen, bu konunun ilk kez bir uluslararası top-

lantida dile getirilmesi, Yunanistan'a karşı **AGİK** (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı) mekanizmalarının Batı Trakya için işletilebileceği konusunda bir uyan niteliği taşıyor.

Dışları Bakanı **Yılmaz**, kendisiyle yapılan söyleşide,

Batı Trakya meselesinin ilk kez uluslararası gündeme getirilmesinin gereği olarak "Yunanlıların yaptıkları da ilk kez bu kadar vahim boyutlara ulaştı. 15 bin dönümlük araziye el koyup hapishane yapmaya kalkıyorlar" dedi.

Riyad'a giden Batı Trakya Heyeti: Dr. Sadık Ahmet, Mehmet Emin Ağa, Sabahattin Emin

Riyad'a sürpriz çıkartma **Batı Trakya Türkleri İslâm Konferansı Dışları Bakanları Toplantısı'nda**

Batı Trakya Türklerinden üç kişilik bir heyet, Müslüman Türk azılığının sorunlarını her yönüyle anlatmaya çalışıkları bildirildi. Iskeçe Mütü Vekili Mehmet Emin Ağa ve Avukat Sabahattin Emin bulunuyor.

Heyet üyelerinin, Batı Trakya'daki Türk Müslüman azılığının sorunlarını her yönüyle anlatmaya çalışıkları bildirildi. Iskeçe Mütü Vekili Mehmet Emin Ağa, Batı Trakya'da durumun gergin olduğunu belirterek şunları söyledi:

"Son olarak bize hiçbir şey

bildirilmeden, mezarlarımıza dozerlerin girmesi ve elimizdeki toprakların alınmak istenmesi gerginliği artırdı. Bizler, Batı Trakya Türkleri olarak mücadelemizi sonuna kadar sürdürmeyeceğiz. Riyad'da, tüm İslâm ül-

kelerine son olayları anlatacak ve bu zulme son verdireceğiz."

Bu arada, Suudi Arabistan'ın hükümet denetimindeki gazetelerinden, İngilizce olarak yayınlanan "Suudi Gazette" basmokesinde, Türkiye'nin Bulgaristan'daki Müslüman Türk azılığının haklarını savunmakla "PanTürkizm" pesinde olmadığını açıkça ortaya koymuş olduğu hatırlatıldı.

Türkiye'nin başka ülkelerde yaşayan soydaşları için sadece "Saygın bir yaşam" arayışı içinde olduğu vurgulanan makalede Bulgaristan'daki Türk azılığının 14. yüzyıldan bu yana bu ülkede yerleşmiş olduğunu hatırlatıldı.

Yunan Zulmü İslâm Dünyasına şikayet edildi

- "Zoraki istimak" ve Yunan Hükümeti'nin zulmünü dünyaya duyurmak amacıyla harekete geçen Batı Trakya Türkleri, İslâm ülkelerine birer mektup göndererek, yardım çağrısında bulundu...

Gümülcine ve Iskeçe'de yaşayan 120 bin soydaşımızın, Yunan makamlarının, sistemi baskı ile, "Göpe zorlama" politikasına karşı başlattığı eylem, kararı bir biçimde yayılıyor. Azınlık Yüksek Kurulu (AYK), tarafından belirlenen, 10 maddelik eylem kararının iki, uygulanmaya konuldu ve İslâm ülkelerine "Bilgilendirici" nitelikte birer mektup gönderildi. Gümülcine ve Iskeçe'de görev yapan Türk avukatlarının, AYK'nın diğer üyeleriyle bir araya gelerek hazırladıkları mektupta, Batı Trakya'daki "Zoraki istimak" ve Yunan Hüküme-

tin tutumu konusunda bilgi verildi.

DANIŞTAY'A DA BAŞVU-RULACAK

Yunanistan'ın altı bin dönümlük arazi için aldığı istimak karan konusunda, Daniştay'a başvurulması da, ilk eylem olarak kararlaştırıldı.

Yetkililerden alınan bilgiye göre, AT üyesi ülkelerin büyukelçilikleri de, birek mektupla durumdan haberdar edilecek. Ayrıca, Strasbourg ve Atina'ya gönderilecek heyetler, Avrupa kamuoyuna, Yunan Yönetimi'nin, "Eşitsiz Politikası"ni anlatacaklar.

Özellikle, genç soydaşlarımızın, "bir an önce, toplu eylem ve şiddet" taraftan olduğu dikkat çekerken, AYK'nın "Once diyalog ve haberlendirme" görüşünden yana olması, şimdilik, gençlerin, harekete geçmesini engelüyor.

Batı Trakyalı soydaşlarımız arasında, tansiyonun her an yükselişeceği, herhangi bir olayın boyutuannın, fazlasıyla büyütürek, şiddet eylemlerine dönüştüreceği kaydediliyor.

Rumlar Türk tarlalarını zorla işgale başladı

İhanlı Köyünde, Türklerle ait 2 bin 300 dönümlük tam arazisi, silahlı Yunanlı çiftçiler tarafından zorla sürülmeye başlandı.

Batı Trakya'da Iskeçe yakındaki İhanlı Köyü'nde, Türklerle ait 2300 dönümlük tam arazisi bazıları silahlı Yunanlı çiftçiler tarafından zorla sürülmeye başlandı.

1982 yılından beri Türklerin elinden alınmak istenen, ancak Türk tarla sahiplerinin direnişleri ve tapularının ortaya koymaların yüzünden Yunanlı çiftçilere verilmesi durdurulan 2300 dönümlük tam arazisi, geçen yıl da olaylara neden olmuş, İhanlı Köyü İmamı başından yaralanmıştı.

Iskeçe yakınındaki İhanlı Köyü'nde Türklerle ait 2300 dönümlük arazinin Yunanlı çiftçiler tarafından zorla sürülmeyi resimlemek isteyen Yankı Gazetesi Sahibi Enver Kasapoğlu, 100'e yakın Yunanlı çiftçi tarafından tartaklanarak fotoğraf makinesi elinden alındı. Olayı izlemeye gelen Yunan Jandarması tartaklama olayına müdahale etmedi. Bunun üzerine karakolsa başvuran Enver Kasapoğlu'na karakol yetkilileri tarafından gerekli ilgi göstermedi.

Vacip Kanarya Dövündü.

Azılık insanına yapılan haksızlıklar ispatlamak için, Batı Trakya Türkleri liderlerinden Doktor Sadık Ahmet ile beraber imza toplamaya katılan Arınpınar (Ağrılı) köyü sakinlerinden cefakar soydaşımız B. Vacip Kanarya 3 Nisan günü namertçe dövündü.

Sofulu kasabasında günlük işleriyle mesgul olduğu bir anda B. Vacip Kanarya, bir arabaya bindirildi. Emniyet mensupları, Vacip Kanarya'yı kasabanın dışına, tekne bir yere çıkardıktan sonra insafsızca vurma başlamışlar ve kendisine şu soruları sormuşlardır: "Filan gün Gümülcine'de ne işin vardı? Orada kimlerle görüştün? Onlarla ne işin vardı? Doktor

Sadık'la niye görüştün?"

Hırçılık bir an sükünete

dönüşüyor ve Vacip Kanarya sözlerle muhatap oluyordu:

Batı Trakya Camii'nde vaaz dinleyen cemaat

Batı Almanya'nın Münih kentinde "Batı Trakya Camii" açıldı

Bir zamanlar onbinlerce soydaşımız işçi olarak Almanyaya gitmiş. Her türlü zahmetlere katlanarak, binlerce kilometre uzaklara giderken gözü yaşlı, hasret dolu insanların bırakılmışları geride. Bir yandan gittiği yere alışma zorluğunu çekerkten, bir yandan da arkasında bıraktığı insanlara karşı hasret acısını çekiyorlardı.

Doğu büyündükleri yerlerden ayrılp, sırı geçimlerini sağlamak için Avrupa ülkelerine giden bu soydaşlarımız beraberinde birçok problemleri de götürmüştür. Bu problemlerden bazılarını haletmıştı, bazılarının ise hâla üzüntüsünü yaşıyorlardı.

Bir araya gelmek ve Batı Trakya davasına katkıda bulunmak için dernekler kurmuşlardır. Bir arada toplanıp iş zamanlarının dışında dinlenmeleri ve vakitlerini hoş geçirmeleri için derneklerde buluşuyor, dertleşiyorlardı. Fakat en büyük arzular ise bulundukları yerlere cami açmaktı.

Münih'teki dindarlığınız nihayet senelerdir arzuladıkları ve hasretini çektilerini güzel bir camiye kavuştular.

Hayat mücadelesini Münih'te veren Batı Trakyalı soydaşları, "Batı Trakya Türkleri Aile Birliği" çabası altında bir araya gelmişler, iki katlı bir finan satın almışlar, aylarca çalışmışlar ve bu binayı örnek bir cami haline getirmişler; adını da "Batı Trakya Camii" koymuşlardır.

Türkler tanhte gittikleri her yere cami, medrese, hamam ve kervansaray gibi hayır kurumları inşa ediyorlardı. Batı Trakyalı bu kardeşlerimiz de dedelerinin mirasını Avrupanın büyük kentlerinde tekrar canlandırmışlardır. Rasûlullah'ın mîmberine ayak koymuşlar, mihrabına ses kazandırmışlardır.

Münih'teki soydaşımızı bu faaliyetlerinden dolayı canlı olduğundan kutlar, başarılar dileriz.

"Türkiye'de okuyan oğlunu buraya getir, onu bol bir maaşa memur yapalım."

Düşünce ve vicdan özgürlüğü ile övünen Yunanistan'ın bir bölgesinde cereyan eden bu çırık olayı Avrupa topluluğu ülkelere sunuyor ve şiddete kimiyoruz.

Filistin Temsilcisi İskeçe Müftüsünü Ziyaret Etti

Filistin Kurtuluş Örgütü Atina temsilcisi, Iskeçe Müftüsü Mustafa Hilmî'ye özel bir ziyarette bulundu.

Türke karşı Papandreu-Jivkov İttifakı

Yunanistan Başbakanı **Andreas Papandreu**, Batı Trakya'da azınlık sorunu bulunmadığını ileri sürdü. **Papandreu**, Bulgaristan Devlet Başkanı **Todor Jivkov** ile 22/23.4.1989'da Dedeağac ve Hasköy'de yaptığı görüşmelerden sonra bir gazetecinin Türkiye'nin Batı Trakya'daki Müslüman azınlığı ile ilgili sorusunu cevaplarken şöyle dedi:

"Yunanistan'da azınlık sorunu olduğunu bilmiyorum. Dolayısıyla bu konuya tartışmam. Türkiye eğer uluslararası hukuk ve uluslararası anlaşmaları çögneyerek böyle bir konuya ortaya atarsa, bu kendi sorumluluğunda olacaktır. Türkiye bu durumda, olası gelişmelerin sorumluluğunu da üstlenmek zorundadır."

Jivkov ise, Bulgaristan'daki Türk azınlığı hakkında kendisine yöneltilen bir başka soruyu, "Yunanistan ile yaptığımız gibi, Türkiye ile de eşit bir diyalogdan yanız. Ancak, eşit diyalog Bulgaristan'ın İçişlerine karışmakla sağlanamaz. Bulgaristan, İçişlerine karışıldığından eşit bir diyalog yapamaz" şeklinde cevaplandırdı.

Yunan basınında **Papandreu-Jivkov** görüşmeleri "Türkiye'ye karşı sert uyan", "Yunanistan-Bulgaristan İttifakı" şeklinde başlıklarla duyuruldu.

Ta Nea gazetesi iki liderin dolayı, ancak açık bir şekilde Türkiye'nin azınlıklar konusunda israr etmemesi için sert bir uyanı bulunduklarını belirtti.

Eleftherotipia gazetesi ise, **Papandreu** ve **Jivkov**'un azınlıklar konusunda Türkiye'ye karşı uluslararası alanda işbirliği yapmakta anlaştıklarını yazdı.

28 Ocak Cumartesi günü Iskeçe Miftüsünü ziyaret eden temsilci, Yaser Arafat'ın mesajını iletmış ve Arafat'ın özel olarak gönderdiği üzerinde sedef kakmalı bir Kur'an-ı Kerim'i he-

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği 40. Dönem 1. Teşkilat Toplantısı Yapıldı.

Teşkilat toplantısını, Derneği Genel Başkanı Sayın Tahsin Salihoglu Batı Trakya'da yaşayan 150.000 Müslüman Türk Cemaati'nın Yunan yönetimi tarafından uğradığı haksızlıklar dileyettiler. Toplantısı ile açıldı.

Basın toplantısının bitiminden sonra, Teşkilat Başkanı Salih Alibaşı Genel Sekreter Taner Mustafaoğlu ve Basın sözcüsü İlhan Kahveci'nin yönettiği özel oturuma geçildi.

Teşkilat toplantısına sırası ile:

- Genel Başkan Tahsin Salihoglu ve B.T.T.D.D. Genel Merkez yönetim kurulu.
- B.T.T.D.D. Bakırköy Şb. Başkanı Necati Gamsızoğlu ve Yönetim kurulu
- B.T.T.D.D. Bursa Şb. Başkanı İrfan Derici ve Yönetim kurulu
- B.T.T.D.D. İzmir Şb. Başkanı Raif Kurnulu ve Yönetim kurulu
- B.T.T.D.D. Çiğdem Şb. Başkanı Cihat Uçar ve Yönetim kurulu
- B.T.T.D.D. Sakarya Şb. Başkanı Rafet Kunter
- B.T.T.D.D. Zeytinburnu Şb. Yönetim kurulu
- Federal Almanya'daki Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonunu temsil eden Fed. Başkanı Cafer Alioğlu katıldılar.

Genel Başkan Tahsin Salihoglu, Yönetim kurulu'nun seçildiği günden başlayarak 4,5 aylık dönemde Derneği ile ilgili önemli gelişmeleri dile getirdikten sonra bugüne kadar yapılan icraati açıkladı.

Şube Başkanları tek-tek söz alarak Derneği icraati ile ilgili düşüncelerini dile getirirken gidilen yolun doğru olduğu kanısına varıldı. Bu arada Almanya B.T.T.D.D. F. Başkanı sayın Cafer Alioğlu'nun Batı Trakya'da yaşanan haksızlıklar kendi çabalarıyla Avrupa platformuna götürebilmek için gösterdikleri üstün çabalar, toplantıya katılan tüm yöneticiler tarafından takdirle karşılandı.

Toplantı sıcak ve samimi bir hava içinde geçerken, Değerli Konuşmacıların ortaya attıkları güzel fikirler, bundan böyle Derneği'nin Batı Trakya'daki haksızlıkların bir an önce sona erdirilmesi yönünde yapacağı çalışmaların belirlenmesinde işık tutacak nitelikte olduğu görüldü.

Salih Alibaşı

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsililer Derneği Yönetim Kurulunda Değişiklik

18 Haziran 1989 milletvekili genel seçimlerinde aday olmaya karar vermiş olan Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Molla (Rodoplu), Demek Tüzüğünün 15. maddesi hükümleri uyannaşma başkanlığından ve yönetim kurulu üyeliğinden istifa etmiştir.

Boşalan yönetim kurulu üyeliğini birinci yedek üye B. Ali Kamber doldurmuştur.

9 Mayıs 1989 Salı günü toplanan Yönetim Kurulu yeni gö-

rev bölümünü aşağıda belirtildiği şekilde yapmıştır:

Başkan: Tevfik Hüseyinoğlu
Asbaşkan: Adem Bekiroğlu
G. Sekreter: Ahmet Hacıosman
Kasadır: Mümün Hüseyinoğlu

Gümülcine Türk Gençler Birliğinde seçim

Gümülcine Türk Gençler Birliğinde, 12-3-1989 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu seçimleri aşağıdaki şekilde sonuçlanmıştır:

Kullanılan oy: 121- Geçersiz oy: 4 Geçerli oy: 117

Dr. Sadık Ahmet mezarlıkta çıkan kemikleri gösteriyor.

Türk Mezarlığına Çirkin Tecavüz

İskeçe'ye Bağlı Karaköy Mezarlığı Yunanlılar Tarafından Tecavüze Uğradı

9 Mart 1989 Perşembe günü Iskeçe'ye bağlı Karaköy mezarlığına Yunanlılara ait bir buldozer girerek her tarafa düzlemeye, yerde bir etmeye başlamıştır.

Durumu yakından takip eden köylüler, buldozerin önüne geçip, Türk mezarlığına karşı girişilen bu vahşi ve adı saldırganlığı durduruncaya kadar, mezarlığın yansısından çoğu yerde bir olmuş, ölülerin ait mezar taşları ve kemikler toprak yüzüne çökerek rastgele etrafına dağılmıştır.

Nahiye Müdürü ile Ziraat Dairesi Müdürü olay üzerine, burasının devlet arazisi olduğunu iddia etti.

Yönetim Kurulu

Başkan: Arif Hüseyin
Sekreter: Ridvan Hatipoğlu
Kasadır: Turgay Sadık
Üyeler:

Hüseyin Karagöz,
Hilmi Mehmet,
Mehmet Molla Ahmet,
Müjdat Mustafa,
Denetim Kurulu
1- Mehmet Hatipoğlu
2- İsmail Rodoplu

İskeçe Türk Birliğinde Seçim Yapıldı

İskeçe Türk Birliğinin 2 Nisan 1989 Pazar günü yaptığı Yıllık Olağan Genel Kurul toplantılarında Yönetim ve Denetleme

Kurullarına seçilen üyeleri, 7 Nisan 1989 tarihinde kendi aralarında toplanarak, aşağıda belirtilen şekilde görev bölümünü yapmışlardır.

YÖNETİM KURULU

1) Kadri Yunusoğlu	Başkan
2) Hüseyin Aga	As Başkan
3) Halli Çilkara	G. Sekreter
4) Hasan İsmailbaşa	Kasadır
5) Hayri Hachallı	Üye
6) Musa Vidiñli	Üye
7) Şükür Emin	Üye

DENETLEME KURULU

1) Rıza Şefket	Başkan
2) Sami Albaşoğlu	Üye
3) İsmail Mustafaoğlu	Üye

Türkiye'ye gelen İmam Hatipler toplu halde

Batı Trakya Müslüman Türk azınlığına mensup İmam ve Hatipler kurslara katılmak üzere Türkiye'ye geldiler

İmamların bilgilerini artırmak ve geliştirmek amacıyla açılan "hizmet içi din eğitimi" kurslarına katılmak üzere 25 Mart Cumartesi günü Iskeçe ve Gümülcine'den 28 İmam ve Hatip Manisa'ya geldi.

T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın açmış olduğu bu kurslar, genellikle imam ve hatiplere imamet konusunda gerekli bilgileri vermek ve günlük yaşantılında karşılaşıkları her türlü dini konularda kendilerini aydınlatmak üzere düzenlenmiştir.

Azınlık Yüksek Kurulunun Göndermek istediği Telgraflar Kabul Edilmedi.

28 Ocak 1989 tarihinde İşkeçe Müftüsü başkanlığında toplanan Azınlık Yüksek Kurulu, tarlaları ellerinden alınan soydaşlarımızın durumlarını inceleyerek bazı kararlar almıştı.

Azınlık Yüksek Kurulu'nun aldığı kararlardan bir tanesi, meralarının Hristiyan çiftçilere dağıtılması olayını kinayan ve olayla yakından ilgilenen T.C. Dışişleri Bakanlığı sözcüsü sayın İnal Batu'ya bir teşekkür telgrafı gönderilmesiydi.

Yine burun yanında, Batı

Trakya'da Türk olmadığını vurgulayarak "Batı Trakya Türkliği'nü" inkar eden, Yunan Hükümeti sözcüsü sayın Kestopulos'a da bir kınama telgrafi gönderilmesiydi.

Telgrafların yazılp, gönderilmek üzere Gümülcine ve Iskeçe postanelerine (Ote) gidildiğinde, burada bulunan Yunanlı görevliler telgrafların kabul edilemeyeceklerini Türk yetkililere bildirmiştir..

Telgrafların neden kabul edilmediği sorulduğunda

Yunanlı görevlilerin verdikleri cevap: "Telgrafların metinlerinde yazılı bulunan Türk kelimesinin silinmesi, yerine Müslüman Azınlık kelimesinin yazılması gerektiği" olmuştur.

Bizler burada Yunan Anayasası'nda var olan haberleşme Hürriyetinin ne derece işlediğini kendilerine hatırlatır, bu olayın "Uluslararası Haberleşme Hukuku"na da aykırı olduğunu bir kere daha vurgularız.

Müftülük yasasının iptali hususunda
A.Papandreu'ya çekilen telgrafın orijinali ve
Türkçe çevirisi.

ΤΟΥΝ
ΤΟΝ ΚΕΦ. ΠΡΩΤΟΥΣΤΙΤΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΑΝΔΡΕΑ
ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΔΗ -- ΑΓΓΕΛΙΑ

Οι αποδεκτές πληρωμές συνταξιδίου και ανακατατίθε-
μένης των εγ. ΕΠΟΝ διεθνών μεσοπολιτικών (Επόποι)
οι οποίες στα από το πρόσωπο της Εποπτίδων αίτηση από
και στα τέσσερις του ήδη εγ. Λαζαρίδη υπόσχεση, 2345/80 κα-
ταν αποδεκτές πληρωμές την περίοδο πριν γενικάστηκε και η
τάξης της Αρχηγείτης, τυχεριστής και κατιτσικής υπόσχεση
των... οι οποίες στα 16 έτηντού πρότεινε από της διεύθυ-
νσης και από την πλήρη για την παραδόση της ταυτόσημης του, όπι
τι αυτό το πρόσωπο ή άλλος με καλή η μητρική και εγγενετική
υπερβολής που με παραδίδει Εποπτή στην Ελλάς, καθίστηκε πρόεδρος
η Διεθνούστερης και κατ' οντοτητή της Εποπτείας της Εποπτίδων, Αστρι-
τείστης, και πάλια είχε τη διπλή τη μεγάλητη το γενοκί^η
της τη Αρχηγείτης από την Εποπτεία της Εποπτίδων, Αστρι-
τείστης, και πάλια είχε τη διπλή τη μεγάλητη το γενοκί^η
της τη Αρχηγείτης από την Εποπτεία της Εποπτίδων, Αστρι-
τείστης, και πάλια είχε τη διπλή τη μεγάλητη το γενοκί^η

Başbakan ve Pasok Partisi
Başkanı Sayın
Andreas Papandreu'ya
ATMA

Batı Trakya'da yaşayan Müslüman Türklerin sorumlu tek dini ve ruhani lideri olarak size bildiririm ki, Mülkü'lere işkin halen geçerli 2345/20 sayılı yasayı iptal eden yeni yasa tasancı ile bizim dini, ruhani ve kültürel varlığımıza baskı yapımakta ve bunların yok edilmesine kasıtlı çaba sarf ediliyor.

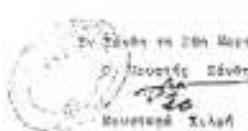
Bu tasarımın uygulanmasını önlmek için her cephede tüm gücümle en önde mücadele edeceğimi size bildiririm. Çünkü Basmalılılığın yanısına

Rodop, Dimetoka ve Rodos'ta ki müftülük makamlarının boş olması nedeniyle Yunanistan'daki tek müftü olarak ruhani ve ahlaki sorumluluğum bu nü verektirmektedir.

Ayrıca, dini konularımızı kendi başımıza idare ettiğimiz ve edeceğimiz gibi, kimseyin väsyetine ihtiyacımızın bulunmadığını ve başkalarına vasyet hakkı tanımadığımızı size hatırlatmak versiz bulunuyoruz.

İskeçe 28.3.1989
Mühür-İmza

İskeçe Müftüsü
Mustafa Hâmi

Batı Trakya'da Bayram

Oktay Mehmet/Gümülcine

Türkiye'den Batı Trakya'ya giden vaizler Vaaz ve İrşad Heyeti'nin bazı üyeleriyle birarada

Yüzirmibin Müslüman Türk Azılılığı da diğer Müslüman kardeş devletler gibi çok neşeliydi o gün.

Çünkü Cenab-i Allah'ın lütfu ile öruçlarını tutmuş olup, büyük bir neşe ve mutluluk ile bayramı bekliyorlardı. Bayram onların hakkındı.

Arife günü Batı Trakya'da tüm aileler birbirlerine hazırlamış oldukları çörekleri ikram ederler. Çünkü bu yillardan beri süren değişimiz bir gelenek haline gelmiştir. Bayram sabahı ise tüm sokaklar bayram namazını kılmak için cami yolunu tutmuş olan büyük bir insan topluluğu ile dolmaktadır. Bu insanlar camiye bir an önce varabilmek için birbirleri ile sanki yarış etmektedirler. Dikkatleri çeken diğer sevindirici

bir görüntü ise sekiz on yaşlarında çocukların camide oldukça çok omlalarıdır.

Kılınan bayram namazından sonra artık bayramlaşma başlamaktadır. Dost ve akraba ziyaretleri ile devam eden bayram günü, aileler arasında eğer varsa türk dargınlık ve kırgınlıklar ortadan kalkmaktadır. Aileler tatlı yiyp tatlı konuşmayı tercih etmektedirler.

Batı Trakya Türk toplumunda uzun yillardan beri değişmeyen adet haline gelmiş diğer bir özelliğe, Batı Trakya Türk köyleri arasında bayramlarda düzenlenen futbol turnuvalarıdır. Köyler arasında düzenlenen bu futbol turnuvaları, Batı Trakya Türk toplumu arasında bir-

lik ve beraberliğin sağlanmasında büyük rol oynadığı da bir gerçekir.

Ayrıca, Batı Trakya'da düzenlenen bayram eğlenceleri de yüzlerce Batı Trakyalı Türk böyle önemli bir günde biraraya getirmesi bakımından büyük önem arzettmektedir.

Kısaltıcı Batı Trakya'da bayramların başka bir tadı vardır. Her yıl olduğu gibi bu yıl da Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığı gönderdiği dört din görevlisi ile Ramazanda Batı Trakya Türklerini yalnız bırakmadır. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Batı Trakya'ya gönderdiği din görevlilerinden Sayın Mehmet Emin Bayar halen Diyanet İşleri Başkanlığı Başmüfettişlik sekreterliğini, Hacı Osman Demirhan Diyanet İşleri Başkanlığı Mashaflar İnceleme Kurul üyeliği görevini sürdürmektedir. Diğer din görevlileri de Ahmet ve Şükriye Açıkkol'dur. Bu değerli misafirler etkileyici bir dille İslâmının esaslarını ve gereklerini Batı Trakya'daki Müslüman din kardeşlerimize anlatmışlardır. Böylece kutsal Ramazan günlerine ayrı bir zevk katmışlardır. Bu kutsal görevin yerine getirilmesinde tek yetkili kuruluş olan Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığına ve T.C. Devletine Batı Trakya Türk Halkı'nın duyduğu memnuniyeti burada açık bir şekilde belirtmek isterim.

Batı Trakya Türk Cemaati yalnız olmadığını, arkasında her türlü idari kuruluşları ile koskoca bir Türk Devletinin olduğunu böylece bir daha anlamıştır.

Batı Trakya Türkleri İçin Pakistan'dan Atina'ya Nota

Pakistan'ın, Batı Trakya'daki Müslüman Türk azılığına baskı yapıldığı gerekçesiyle Yunanistan hükümetine bir protesto notası verdiği bildirildi.

Haftalık siyasi Hiciv Dergisi Pondiki, Pakistan'ın Atina büyükelçisinin kısa bir süre önce Yunanistan Dışişleri Bakanlığının giderek, "Batı Trakya'da olup bitenler için" sert bir protesto notası verdiği yazdı.

Dergi, Yunan Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin bu nota karşısında şaşkınlık içinde kaldıklarını ve notayı kabul etmeyerek, Pakistanlı büyükelçiden durumu yeniden araştırmamasını istediklerini belirtti.

Pondiki'ye göre, Pakistan büyükelçisi birkaç gün sonra tekrar Yunanistan Dışişleri Bakanlığının giderek, herhangi bir hatanın söz konusu olmadığını söyledi.

BTTDD Genel Başkanı Tahsin Salihoğlu'nun Pakistan Başbakanı Bayan Benazir Butto'ya gönderdiği teşekkür mektubu

Yunanistanın Batı Trakya'daki Türklerin arazilerini gasbetmesi Bursa'da derneğimiz genel merkezince tertiplenen yürüyüşle kınandı.

**KARACAOĞLAN KÖYÜ 5 MART
1989 PAZAR GÜNÜ TARİHİ BİR
YÜRÜYÜŞE SAHNE OLDU**
**TOPRAKLARI GASBEDİLMEK
İSTENEN BATI TRAKYA
TÜRKLERİ YUNAN ZULMÜNÜ
LANETLEDİ**